

ΕΣΤΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ
ΑΔΥΡΙΩΤΟΥ
ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘ. _____

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

1884

[ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ₪Ρ. 6 - ΔΕΔΕΜΕΝΟΣ ₪Ρ. 8

ενηλ.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μητροπολιτη
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ

ΑΘΗΝΗΣ

Γ. ΚΑΣΔΟΝΗΣ, ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γραφείον της 'Εστίας: 'Επι της Λεωφόρου Πανεπιστημίου, 38.

1884

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΖ'

Συνδρομή ἑτησίαι: Ἡ Ελλάδα γρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ γρ. 20 — δι. συνδρομαὶ ἄρονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκαστοῦ ἔτους καὶ εἶναι ἰσχυραὶ. — Γραφεῖον διευθ. Ἐστ. τῆς ἡμερ. Πανατιστηρίου 39.

8 Ἀπριλίου 1884

ΕΔΜΟΝΔΟΣ ΑΜΠΟΥ

Ὁ εἰς τοὺς Ἕλληνας γνωστότατος Γάλλος συγγραφεὺς Ἐδμόνδος Ἀμπού, ὁ πρὸ ὀλίγου ἐκλεχθεὶς Ἀκαδημαϊκὸς, ἐγεννήθη τῇ 1828. Ἐπέζηθε τῇ 1848 εἰς τὴν Ἐcole Normale, ἀποφοιτήσας δ' ἐκεῖθεν τῇ 1851 ἐστάλη εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Γαλλικὴν σχολήν. Ὁ Ἀμπού προωρῆσεν εἰς στάδιον κυρίως φιλολογικὸν καὶ ἀρχαιολογικόν, ἀλλὰ μετ' οὐ πολλὸν χρόνον ἀπετρέπη ὅλως ἀπὸ τῆς ἀρχαίας φιλολογίας καὶ ἐπιδοθεὶς εἰς τὰ γαλλικὰ γράμματα κατέστη εἰς τῶν ὀνομαστότερων πεζογράφων τῆς αὐτοῦ πατρίδος. Ἐδημοσίωσεν τῇ 1854 ἐπανελθὼν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Παρίσιον, καθ' ἣν ἔχεν ὑποχρέωσιν. Ἐπέμνημα περὶ τῆς νήσου Αἰγίνης, ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἔργον τοῦ ἀναφερόμενον κυρίως εἰς τὸ νέον στάδιον, ὅπου ἔχεν ἐκλέξει, εἶναι ἡ πολὺκράτος Σύγχρονος Ἑλλάς (1855), ἣτις καὶ ἔνεκα τῶν τότε πολιτικῶν περιστάσεων καὶ ἕνεκα ἄλλων λόγων κατέστη πᾶσι γνωστὸν ἀνάγνωσμα καὶ ἀνέδειξεν οὐκ ὀλίγον τὸν Ἀμπού. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, καθ' ὃ καὶ ἐτὴν Σύγχρονον Ἑλλάδα, ἔγραψεν ἐν τῇ Revue des deux Mondes διή-

γημα (Tolle), τὸ ὅποιον πλήρως ἐν αὐτοβιογραφικῶν λεπτομερειῶν ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς σκάνδαλα θεωρηθῆν ὡς προὖν λογοκλοπίας, ὅχι δὲ ὀλιγότερον ὄφρουον ἤγειρε καὶ μία του κωμῆδια διδαχθεῖσα τὸ πρῶτον τῇ 2 Φεβρουαρίου 1856 ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Γαλλικοῦ Θεάτρου καὶ ἐπιγραφομένη ἢ μάλλον μετονομασθεῖσα Guillon κατ' ἀρχὰς ἐπεγράφη α' Effrontés. Μετὰ δύο παραστάσεις ἐπίσθεν οἰκτρῶς ἡ κωμῆδια του αὐτοῦ καὶ οὐδέποτε πλέον ἐδιδάχθη. Ἀλλὰ τὰς δύο ταύτας ἀποτυχίας τοῦ συγγραφέως τῆς Συγχρονοῦ Ἑλλάδος ἐκάλυψαν μετ' οὐ πολλὴν ἄλλα αὐτοῦ ἔργα ὅχι ὀλίγον διακρίθοντα καὶ ἐπαινεθέντα, τὰ ὅποια δευτέρως ἀνεδείκνυσαν μεγαλητέραν καὶ δημοτικωτέραν τὴν ἐν ταῖς γράμμασι δόξαν τοῦ Ἀμπού. Δὲν κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ ἀναφέρωμεν ἐδῶ πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, μνημονοῦμεν μόνον τοῦ πολυβουλήτου Βασίλειος τῶν Βουρῶν (1856), ἐν ᾧ ἡ ἡμετέρα πατρίς ἐπετιμᾶτο ὅχι μόνον ἐν δικαιοῖς, ἀλλὰ καὶ ἐν ἀδικοῖς, τῶν «Mariages de Paris» (1856) καὶ τῆς «Germaine» (1857). Ἐκτοτε καὶ μέχρι σή-

μερον τὰ ὑπὸ τοῦ Αβουί ἐκδοθέντα μυθιστορήματα, διηγήματα καὶ δραματικά ἔργα εἶναι πλεῖστα καὶ ποιητικὰ κατὰ τὴν ἀξίαν. Τῷ 1866 ἐξέδθη τὸ πρῶτον τὸ διήγημα αὐτοῦ αἰο Τυροῦ οὐτως κατωτέρω ἀρχίζομεν τὴν μετάφρασιν μεταφράσιν πιστὴν μὲν ἔστω ἡτο δυνατὸν, ἀλλ' ἀνώμαλον, διότι ἡ διηγηματικὴ τέχνη, ἢ ἐν αὐτῷ ἀναπτύσσει ὁ Αβουί, ὁ ἀκριβέστατος καὶ σχεδὸν εἰπεῖν ζωγραφικὸς χαρακτηρισμὸς τῶν προσώπων, τὸ πλῆθος τῶν στρατιωτικῶν ἐκφράσεων τῶν εἰς τὸν γαλλικὸν στρατὸν ἰδιαζουσῶν καὶ ἄλλαι πολλαὶ ἀρεταὶ καὶ δυσχερεῖαι ἀναγκάζουσι τὸν μεταφραστὴν ἐν ἐκ τῶν δύο νὰ πράξῃ, ἢ νὰ κλείσῃ τὸ βιβλίον καὶ νὰ ἀποστῇ πάσης πρὸς μετάφρασιν αὐτοῦ ἀποπειρᾶς ἢ νὰ παρακάσῃ τὸν ἀναγνώστην νὰ μὴ εἶναι πολὺ ἀπαιτητικὸς. Ἐπιπροτιμήσαμεν τὸ δεύτερον 1.

Ὁ Αβουί διεκρίθη καὶ ὡς δημοσιογράφος. Ἐγράψεν ἄλλοτε κριτικὰ ἔθρονα εἰς τὸ Figaro, εἰργάσθη ἔπειτα εἰς τὸ Constitutionnel, ἀπὸ τοῦ 1868 εἰς τὸ Gaulois καὶ ἔπειτα εἰς τὸ Soir καὶ ἀνεμύχθη εἰς πλεῖστα πολιτικὰ ζητήματα. Κατὰ τὸν γαλλογερμανικὸν πόλεμον ἠκολούθησε τὸν γαλλικὸν στρατὸν ὡς δημοσιογράφος, ἄρ' δὲ 1872 πορευθεὶς εἰς τὴν Ἀλσατίαν δι' ἰδιωτικὴν του ὑπόθεσιν συνελήφθη ἕνεκα τῶν σφαιρῶν ἔθρων, ἔτινα ἐν Γαλλίᾳ ἔγραφε κατὰ τῆς Γερμανίας, ἀλλ' ἀπελύθη μετ' οὐ πολὺ.

Εἰς συμπλήρωσιν τῶν ὀλίγων τούτων βιογραφικῶν σημειώσεων προσθέτομεν ὅτι ἐνημερεύθη ὁ Αβουί τῷ 1846, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1870 συνετάχθη πρὸς τοὺς μαρτυροὺς δημοκρατικούς καὶ ὅτι κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ζητήσας νὰ καταλάβῃ κενὴν τινα τότε ἔδραν ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ δὲν ἔτυχε τότε τῶν ἀπαιτουμένων ψήφων, μόλις δὲ πρὸ δύο μηνῶν τὸν ἐτίμησεν ἡ Ἀκαδημία ἐκλέξασα αὐτὸν μεταξὺ τῶν τεσσαράκοντα. Ὡς πρὸς τὰς σφῆρας ἀνελληνικὰς διαθέσει, ὡν ἄλλοτε ἐνεφεροῖτο ὁ Αβουί, τὰς μαρτυρουμένας μάλιστα ὑπὸ τῶν δύο αὐτοῦ συγγραμμάτων, τῆς Συγγνώμης Ἐλλήδος καὶ τοῦ Βασιλέως τῶν Βουρβόνων καὶ τὴν ἔπειτα παλινωδίαν του, ἧς καὶ ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ ἔδωκε μαρτύρια, δὲν νομίζομεν ἀναγκαῖον νὰ προσθέσωμεν τι ἐνταῦθα. Σ.

Ο ΑΚΡΟΒΟΛΙΣΤΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΞΑΜΟΝΑΟΥ ΑΜΗΟΥ

Μετάφρασις ἐκ τοῦ γαλλικοῦ

Ἡ ἱστορία, τὴν ὅποιαν κατωτέρω θὰ ἀναγνώσῃς, συνέβη εἰς τὸ καφέ δ' Ὀρσαί.

Χθὲς τὸ ἑσπέρας εἰς τὰς πέντε, ἡ μεγάλη αἰθουσα τοῦ κάτω πατώματος, ὅπου πίνομεν συνήθως μεταξὺ μας τὸ ἀψίνθιον μας, ἦτο πλήρες. Ἡμεῖθα εἴκοσι περίπου ἀξιωματικοί· τὸ πυροβολικὸν ἐπεκράτει, τὸ ἐπιτελεῖον ἀντεπροσωπεύετο ὑπὸ τοῦ ὑψηλοῦ λοχαγοῦ Βρούννερ. Καὶ τοῦ ἱππικοῦ δὲ ἦσαν ἱκανοὶ ἀξιωματικοὶ καὶ τινες δὲ τοῦ μηχανικοῦ.

1 Τυροῦς ἐνομάζουσιν οἱ Γάλλοι τοὺς ἐν τῇ Ἀφρικῇ ἰθαγενεῖς ἀκροβολιστὰς, τοὺς ἀποτελοῦντας ἴδιον σῶμα τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ. Ὁ Γάλλος ἀξιωματικὸς, ὅστις εἶναι καὶ ὁ ἦρωας τοῦ διηγήματος, ὑπάρχει ἐν τούτῳ τῷ σώματι καὶ ἔλαβε τὴν ἑπωνυμίαν τοῦ Τυροῦ, δι' ἢν λόγον θὰ ἴδωσιν οἱ ἀναγνώσται ἐν αὐτῷ τῷ διηγήματι. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ δηλώσωμεν διὰ τί ἠναγκάσθημεν νὰ ἐπιγράψωμεν τὸ διήγημα ὡς Ὁ Ἀκροβολιστὴς καὶ ταύτην τὴν λέξιν νὰ ἀντικαθίσταμεν παντοῦ σχεδὸν ὅπου ἐν τῷ διηγήματι κείναι ἡ λέξις Τυροῦ.

Ὁ Γουζών, ἐκ τοῦ σώματος τοῦ ἐλαφροῦ ἱππικοῦ, ἐδιηγείτο τὰ περὶ τῆς τελευταίας συναυλίας τοῦ Κεραμεικοῦ καὶ ἀναπαισθήτως ἐνθουσιάζετο ἑμιλίων περὶ τῆς δεσποινίδος Νίλων, ὅτι ὁ Βρούννερ τῷ ἔκοψεν ἀφῆνης τὸν λόγον διὰ τρομεροῦ καγγάσματος. Ἦνοῦζαν πάντες μεγάλους τοὺς ὀφθαλμούς, ὁ δὲ Γουζών, ὅστις εἶναι πάντοτε ὀλίγον δυστροπος, ὠχριάσας ἔγεινε λευκὸς ὡς τὸ μαντήλιόν του.

«Μὲ συγχωρεῖς, Βρούννερ! εἶπεν ἀνασηκωνόμενος, δὲν ἤξευρα ὅτι εἶμαι τόσο γελῶσις!»

Ὁ Βρούννερ οὕτω προσαγορευθεὶς ἔκαμε τὴν ἀφελῆ κίνησιν, ἢν κάμνει ἄνθρωπος αἰφνιδίως ἀφηνιζόμενος. Ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ ἱππικοῦ ἐπανέλαβε τὴν φράσιν του ὑψὼν ἔτι μάλλον τῆς φωνῆς του τὸν τόνον, ἀλλὰ δὲν τὴν ἐτελείωσεν. Ἔγχε συναντήσῃ τὸ βλέμμα τοῦ Βρούννερ καὶ εἶχεν εἰς τὸ πτερόν οὕτως εἰπεῖν καταλάβει μίαν ἀπὸ τὰς βαθείας ἐκείνας καὶ θλιβερωτάτας συκινήσεις, αἵτινες κάμνουν νὰ καταπέσῃ πρὸ τῶν ποδῶν μας ὁ θυμὸς.

«Φίλε μου, τῷ λέγει, ὁ λοχαγός, ἐγὼ πρέπει νὰ ζητήσω παρὰ σοῦ συγγνώμην. Ἐν ᾧ ἤκουον τὴν διήγησίν σου, περιέφερον ἐπὶ τῆς ἐφημερίδος τὰ βλέμματά μου καὶ εἶδον αἰφνης ἐκεῖ εἶδῃσιν... μίαν ἐξ ἐκείνων τῶν εἰδήσεων, δι' ἧς πρέπει τις νὰ σπεύσῃ νὰ ἐκτραγῇ εἰς γέλωτα ἢ ἀποφυγῇ... ἤξευρες τί.»

Ἀλλὰ δὲν εἶχε τίποτε ἀποφυγεῖ ὁ ταλαίπωρος. Ἡ φωνὴ του ἠδυνάτισεν, ἐταράχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ του· μοι ἔδωκε τὴν ἐφημερίδα δεικνύων μοι διὰ τοῦ δακτύλου τὸ Διάφορον, ὅπερ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἀναγνώσῃ, ἀλλ' οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν εὐρὲ τι δυνάμενον ἢ τὸν γέλωτα ἢ τὰ δάκρυα νὰ προκαλέσῃ. Ἦτο ἀπλή ἀγγελία ὑπερκόμψως γεγραμμένη, ὅπως ὅλαι αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰ τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας.

«Λαμπρός καὶ διπλοῦς ὑμέναιος θὰ συνενώσῃ αὐριον ἐν τῇ ἀριστοκρατικῇ ἐκκλησίᾳ * * * τὸ ἔθος τῆς ἐκλεκτῆς κοινωνίας. Ἡ κυρία κόμησσα τοῦ Γαρδελύξ νυμφεῖται εἰς δεύτερον γάμον τὸν κύριον ὑποκόμητα τοῦ Σαβιγνὺ-Σενλις, αἰθήμερον δὲ καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ἡ δεσποινὴς Αὐγούστη-Ἐλένη δὲ Γαρδελύξ θὰ προσφέρῃ τὴν χεῖρά της εἰς τὸν νεαρόν καὶ πλούσιον μαρκήσιον τοῦ Φοραπόντ. Φυσικὸν εἶναι νὰ συγγενεὴ ἢ εὐγένεια πρὸς τὴν εὐγένειαν, ὁ πλοῦτος πρὸς τὸν πλοῦτον, τὸ κάλλος καὶ ἡ ἀρετὴ πρὸς τὴν ἀνδρίαν καὶ τὴν κομψότητα. Τὸ περιέργον, ἢ μάλλον τὸ θαυμαστόν τῆς τελετῆς ταύτης εἶναι ἡ σχεδὸν δίδυμος καλλονὴ τῶν δύο εὐγενῶν νυμφῶν. Ἄν τις εἰσελθῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν χωρὶς νὰ τὰς γνωρίσῃ, θὰ νομίσῃ ὅτι τελεῖται συγχρόνως ὁ γάμος δύο ἀδελφῶν.»

Ἔχον ἤδη ὀπιθεῖσι τὴν ἐφημερίδα καὶ ἔπινα ἐν ποτήριον ὕδατος διὰ νὰ ἐξαλείψω ἀπὸ τῶν

χειλῶν μου τὴν ἄνοστον γλυκύτητα τῆς ἀνωτέρου πεζογραφίας. Ὁ Βρούννερ ἐδάγκανε τὸν μυστακὰ του προσπαθῶν νὰ ἀποφύγῃ τὰ δάκρυα, πάντες δ' οἱ ἄλλοι παρετήρουν ἀλλήλους ἐν σιωπῇ, νομίζοντες μὲν ὅτι θὰ ἦτο ἀδιακρίσια νὰ ζητήσωσιν οἰονδήποτε σχόλιον εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν εἰδήσιν, μὴ δυνάμενοι ἑμῶς κατ' οὐδένα τρόπον νὰ νοήσωσιν ὅποια τις σχέσις ὑπῆρχε μεταξὺ τῆς συκινήσεως τοῦ Βρούννερ καὶ τοῦ τελεσθησομένου γάμου ἐν τῷ ἀριστοκρατικῷ προαστείῳ τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ.

Βεβαίως δὲν ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ Βρούννερ δὲν εἰμπόρει ἐπαξίως νὰ ἔχῃ θέσιν ἐν τῷ ἀριστοκρατικῷ κόσμῳ τῆς πρωτευούσης, ἀλλ' ἑμῶς οὐδεὶς ποτε τὸν εἶχε συναντήσει ἐν ταῖς συναρῶσιν τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας. Οὐδὲ μακρόθεν ὤμοιζεν πρὸς τὸν πολυαγάπητον καὶ λαμπρόν ἐκείνον Γεώργιον δὲ Σαίντ, ὅστις διηθύβουε τὸ χρυσεὶον τὴν πρῶταν ἀκόμη τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐμελλε νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸν πόλεμον τοῦ Μεξικικοῦ. Ἦτο ἄνθρωπος πολὺ σοβαρὸς διὰ τὴν ἡλικίαν του, ὀλίγον ἀγρίμι, πρὸ πάντων δὲ ἀπὸ δύο ἐτῶν. Ἔχει γεννηθῆ εἰς τὴν Ἀλσατίαν, ἐκ γονέων, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ἀμπελουργῶν. Οἱ γονεῖς του εἶναι πλουσιώτατοι καὶ ἠδύνατοι, ἂν εἶχεν ὄρεξιν, νὰ διαλάμψῃ εἰς τοὺς Παρισίους, ἀλλὰ δὲν ἀγαπᾷ τὰς ἐπιδείξεις καὶ ἀρκεῖται εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν συναδέλφων του. Τὸ ἐξωτερικὸν του εἶναι καλόν· εἶναι μόνον ὀλίγον ὑψηλότερος τοῦ δέοντος καὶ ἔχει πλατεῖς τοὺς ὤμους. Ἐπὶ τοῦ ῥωμαλέου ἀναστήματος του διακρίνεται τὸ πρόσωπόν του κανονικὸν καὶ ροδόλευκον. ἔχει τὸν μυστακὰ ξανθὸν καὶ κωνοῦς τοὺς ὀφθαλμούς ὅπως οἱ καθαροὶ Ἀλσατοί. Ἡ φωνὴ του εἶναι ἡχηρὰ καὶ ἐξαίρετος διὰ τὸ πρόσταγμα, ἀλλ' ἐντὸς κεκλεισμένης αἰθούσης θὰ ἠκούετο ἰσχυρότερον τοῦ δέοντος. Τί κοινὸν λοιπὸν μεταξὺ τοῦ ἀγαθοῦ ἐκείνου Βρούννερ καὶ τῆς κομῆσεως δὲ Γαρδελύξ;

Τὸ μυστήριον τοῦτο θὰ συναπέθνησκε μετ' αὐτοῦ ἂν ὁ Φιτζ Μοῦρ, τοῦ σώματος τῶν εὐζώνων, δὲν εἰσῆρχετο αἰφνης ἐν ᾧ ἐγὼ ἀνεγίνωσκον. Μὲ ἄφησε νὰ τελειώσω καὶ ἔπειτα μοι εἶπε· «Φίλιτατέ μου, τὰ γαλλικὰ ὀνόματα δὲν προφέρονται ὅπως γράφονται... Γράφομεν Γαρδελύξ, ἀλλὰ προφέρομεν Γαρδλύξ.»

— Καλὰ λές! ἐφώνησεν ὁ Βλαβέ, τοῦ 25 συντάγματος, ἔπρεπε νὰ τὸ ἐνθυμηθῶ. Εἰς τοὺς προβιβασμούς μας ἦτο καὶ εἰς ἰνομαζόμενος Γαρδελύξ. Ἦ ἀπέγαιεν ἑμῶς δὲν ἤξεύρω νὰ σὰς εἴπω.

— Ἐγὼ τὸ ἤξεύρω, εἶπεν ὁ Βρούννερ. Ἀπέθανε πρὸ δύο ἐτῶν εἰς τὴν Ἀφρικῇ, εἰς τὰς ἀγκάλας μου. Αἱ δύο γυναῖκες, αἵτινες αὐριον νυμφεύονται εἶναι ἡ μήτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ του. Στοιχηματίζω δὲ τὴν κεφαλὴν μου, ὅτι εἰς τοιαύ-

την ἡμέραν, αἱ δύο αὐταὶ φιλάρεστοι οὐδὲ κἄν θὰ ἐνθυμηθῶσι τὸν δυστυχῆ τὸν θανόντα!» Συνεπλήρωσε δὲ τὴν ἰδίαν του καὶ ἐτελείωσε τὴν φράσιν του βλασφημία ἐκ τῶν μάλλον ἐντόνων.

— Αἱ! φίλε μου, ἐπανέλαβεν ὁ Φιτζ Μοῦρ, αἱ κυρίαί, περὶ ὧν λέγεις, εἶναι τοῦ κόσμου τούτου καὶ θὰ μοι ἐπιτρέψῃς νὰ σοι εἴπω ὅτι πολὺ εὐκόλως τὰς καταδικάζεις. Ποῖος δύναται νὰ σὲ βεβαιώσῃ ὅτι δὲν ἐτήρησαν εὐλαβῶς τὴν μνήμην τοῦ ἀτυχοῦς συναδέλφου σου;

— Ἐγὼ ἀποδείξω σὰς θέλεις! Ἀλλὰ τέλος πάντων, ἂς νυμφευθῶσιν ἀφ' οὐ θέλου, σὰς παρακαλῶ ὅμως νὰ ἐπιτρέψῃτε καὶ εἰς ἐμέ νὰ ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ὁ γάμος αὐτὸς εἶναι τοῦλάχιστον ἀτοπος, ἀφ' οὐ ὁ δυστυχῆς ὁ Λεοπόλδος ἐξέπνευσεν εἰς τὴν Βίσκραν!»

Ὁ Γουζών ἔκαμε σημεῖον εἰς τὸν Φιτζ Μοῦρ καὶ μὲ τόνον φιλικώτερον ἀπεκρίθη ἄντ' ἐκείνου·

«Σὲ ἐνοῶ, Βρούννερ. Ἡ φίλια, ἡ ἀφοσίωσις, ἡ λύπη εἶναι τὰ τιμιώτερα πράγματα τοῦ κόσμου· ἀλλ' ὅμως εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃς τὴν ἀπαίτησιν ἡ ζωὴ νὰ πενήθῃ αἰωνίως τὸν θάνατον; Ὁ φίλος, ὃν ποθεῖς καὶ ὃν βεβαίως θὰ ἐποθοῦμεν πάντες ἂν τὸν εἶχομεν γνωρίσῃ....

— Ὁ! βεβαίως!

— Ὁ φίλος οὗτος, λέγω, ὃν βλέπεις πάντοτε ἐνώπιόν σου ἐκπνεόντα, εἶναι δύο ἔτη ἀφ' οὐ ἀπέθανε. Νομίζεις δικαίον δλόκληρος ἡ οἰκογένεια... Ἰπομονὴ ἀκόμη ἂν τὸ πρᾶγμα ἠδύνατο νὰ τὸν ἀφελήσῃ αὐτόν! Ἀλλὰ ποῖον τὸ ὄφελος; Αὐτὸς ὁ ἴδιος δὲν θὰ ἐδέχετο τοιαύτην θυσίαν!

— Πιθανώτατον.

— Ἄφετε τὴν λήθην νὰ κάμῃ τὸ ἔργον της.

— Δὲν θὰ κοπιᾷ βεβαίως πολὺ διὰ νὰ κάμῃ τὸ ἔργον της... Αἱ ἀγνώμονες! Ὁ δυστυχῆς ὁ φίλος μου, ὁ υἱός, ὁ ἀδελφός, καὶ ζωντανὸς ἐλησημονήθη. Οὐδέποτε ἔκαμα λόγον περὶ τῆς σκληρότητος ταύτης, ἀλλ' ἐπειδὴ τῶρα συνέπεσε νὰ γένη ἑμιλία, ὁ δὲ Φιτζ Μοῦρ ἀνέλαβε τὴν ὑπεράσπισιν τῆς οἰκογενείας, πρέπει νὰ εἴπω ἄλλην τὴν ἀλήθειαν. Αἱ ἀναμνήσεις, ἂς ἐπὶ μακρὸν κατεπίσασα, μὲ πνίγουσιν. Ἀκούσατε.»

Α.

Ἐγνωρίσθημεν εἰς τὴν Βίσκραν ἐπὶ ἐν ἔτος, στενωτέρου ὅμως εἶχομεν συνδεθῆ μόνον ἀπὸ τοῦ ἐκτου ἢ τοῦ ἐβδόμου μηνός. Ἐίχεν ἀγγελθῆ ἡ ἀφίξις νέου τινὸς ἀνθυπολοχαγοῦ νεωστὶ ἐξεληθόντος τοῦ στρατιωτικοῦ σχολείου τοῦ Σαίν-Σιῦρ, ὅστις εἶχε τὸν τίτλον τοῦ κόμητος. Πάντοτε ἐν νέον πρόσωπον γίνεται ἀντικείμενον περιεργείας. Καὶ ἤρχισαν λοιπὸν αἱ διαδόσεις αἱ συνήθεις εἰς τὰς μικρὰς κοινωνίας. Ἄλλοι ἔλεγον ὅτι ὁ νέηλος θὰ ἦτο τις πρόστατευόμενος, ὃν ἐπίτηδες ἐπεμπον εἰς τὸ σῶμα τῶν ἀκροβολιστῶν τῆς Ἀφρικῆς ἵνα προβιβασθῇ ταχύτερα, ἄλλοι ἐκήρυττον ὅτι ἠτοιμάζοντο νὰ τὸν κακομεταχειρισθῶν ἂν ἤθε-

λεν αρχίσει να πολυκάμνη τον ευγενή. Πέντε εξ νέου των πρώτων οικογενειών του τόπου επί πολύ ζήσαντες εις τους Παρισίους ανέμενον άνυπομόνας τον νεαρόν κόμητα διά να ιδρύσων εκεί κάτω μικρόν τι παράστημα του προαστείου του Αγίου Γερμανού. «Δέν βαρύνεσθε, τοίς έλεγον, εις κόμης έχων πέντε παράδες εις την τζέπην του, θα ήρχετο, αδελφέ, να κατασταλάξη εδώ εις την έρημον;» Τά σχολία τέλος πάντων είχαν εξαπληθί και πάντες είχαν αρχίσει να θμιλώσι περί άλλων πραγμάτων, ότε μίαν ημέραν έφθασεν ο κόμης.

Νομίζω ότι τον βλέπω. Ήτο έφιππος, προπορευέτο εις σπαχής και ήκολούθει εις ήμίονος φορτωμένος με την άποσκευήν του νεήλυδος. Ούτε ύψηλός ούτε ώραίος ήτο ο κόμης, μετρίου άνεστήματος. Έδεικνυε δε μάλλον άσθενικήν κρῆσιν. Επί του ισχυού του προσώπου ούτε έχνος μύστακος ή γενείου ή δε μύτη του έφαινετο μεγαλητέρα ή όσον πράγματι ήτο ένεκα της έλλείψεως του μύστακος. Όταν ήθέλησε να καταβή του ήππου έφαινετο όλως κατάκοπος. «Αν όλίγον τον ώθεις τότε, βεβαίως θα τον έρριπτες κατά γής. Οι εκ προκαταβολής φίλοι του τον ώδήγησαν ή μάλλον τον εκόμισαν εις την κατοικίαν, ήν τῷ είχαν ένοικιάσει, εκεί δά φθάσας έλούσθη, έπεσεν έπειτα εις την κλινήν και δι' όλης της ημέρας δέν τον επανείδομεν.

Η περίεργος εκείνη άφιξις του θηλυδριώδους άνθυπολοχαγού παρέσχεν όχι μικράν διασκέδασιν εις όλην την φρουράν. Και ήτο άστέια αλήθως ή αντίθεσις μεταξύ του γυναικώτου εκείνου άξιωματικού και των έρπειροπόλεμων και ήλικακώων ίθαγενών, ους ήρχετο να διοικήση. Καθ' όλην την ημέραν, εις τό καφενεϊόν, εις την λέσχην, εις τας όδούς, ήρώτα ο εις τον άλλον, είδες τον ακροβολιστήν; πώς σου φαίνεται ο ακροβολιστής; Πάντες δ' επρόσθετον παράξενος ακροβολιστής! Διετήρησε δε τό όνομα τούτο διά βίου, τουτέστι επί όλόκληρον τό έτος, ούδεις δέ τον ώνόμαζε με τό αληθές του όνομα, δε Γαρδελύξ.

Η δευτέρα εντύπωσις υπήρξε μάλλον ευνοϊκή. Είς τας επισκέψεις, τας ύπολας έκαμεν, εις τό γεύμα, τό όποϊον μάς προσήνεγκε διά την άφιξίν του, κατά τας ώρας τας τόσον μακράς της άπραξίας του συνήθους στρατιωτικού βίου ήδυνήθημεν και να τον γνωρίσωμεν και να τον εκτιμήσωμεν κάλλιον. Η ευγένειά του ήτο έγχαρδίας και άπηλλαγμένη ύψηλοφροσύνης, ήδυνήθη λίαν ταχέως να προσοικειωθῆ προς τον ήμέτερον τρόπον του ζην και απέφυγε να γείνη έταίρος της χρυσής του τόπου νεολαίας. Μετ' ου πολύ έγεινεν εις πάντας γνωστόν ότι είχεν άριστήν καρδίαν και λαμπράν στρατιωτικήν εκπαίδευσιν. Επισήλασεντηροστές κατά την τάξιν εις τό στρατιωτικόν σχολείον και όταν εξήλασεν συγκατηριθμείτο μετα-

ξύ των δώδεκα πρώτων μόνος του εξέλεξε τό σώμα των ακροβολιστών της Αφρικῆς, εν ό είχε τό δικαίωμα να καταταχθῆ εις τους έπιτελείς, ήπνευε δε ως αν είχαν εκ παιδιών διδαχθῆ την ήπασίαν.

«Όθεν οι άνδρες του λόγου του άφ' ου επί μικρόν τον έδοκίμασαν, ταχέως έννόησαν ότι είχε στίθαρην την χείρα και ύπήκουον εις τον λεπτοφυῶ νεανίαν ως αν ήτο άνήρ πέντε ή εξ ποδών τό ύψος. Διά να μη τὰ πολυλογώ, εις διάστημα εξ έβδομάδων είχε τους πάντας κατακτήσει εν τῷ φρουρά της Βισκρας. Οι κομφεούμενοι μόνον έθαύμαζον πώς ήτο δυνατόν νέος τόσον λαμπρού γένους και έχων πλήρες δικαίωμα να σπαταλά ετήσιον εισόδημα εικοσιπέντε χιλιάδων φράγκων δέν είχε τίποτε να τοίς διηγηθῆ περί των εν Παρισίους γυναικῶν του συρμού. Διότι ο άνθυπολοχαγός ως προς εκείνο τό κεφάλαιον έφαινετο έντελώς άπειρος ή τουλάχιστον λίαν έχιμυθος. Κατά τύχην είχαν έγώ μάθει μίαν του σχέσιν προς τινα χορευτρίαν ίθαγενή, άλλ' ή σχέσις αύτη, προς ήν άλλως ή καρδια του ήτο όλως ξένη, δέν φαίνεται να παρετάθη επί πολύ. Η καρδια του ήτο εδώ και παραδόξως μάλιστα τοποθετημένη, ως ή εξῆς διήγησις θα σας δείξη.

Ήτο περίφημος σκακιστής και τό παιγνίδιον μάλιστα εκείνο υπήρξεν ή πρώτη άφορμή της σχέσεώς μας. Μοῦ έχάρηζε τον πύργον, εις έμέ, όστις βεβαίως δέν είμαι παίκτης εκ των τυχόντων. Διά να ποικίλωμεν τας διασκέδασεις μας, εξηρχόμεθα συχνά έφιπποι, εκυνηγοῦμεν άγριοχοίρους και εκάμνομεν μακράς ένδρομας μέχρι του τάφου του Σιδι "Οκβα ή των έρειπιών της Ζαάτζας. Περιεφερόμεθα πεζοι καθ' άπασαν την πόλιν φορούντες την γνωστήν εκείνην παράξενον ένδυμασίαν, τό μακρόν μεταξύνον υπόκαμισον μέχρι των ποδών, τὰ υπόδηματα και τό πλατύγυρον φάθινον κάλυμμα των έγχαρδίων όπλαρχηγών. Όταν δέ ήτο ισχυρός ο καύσων έλουόμεθα προς άναψυχήν εις τινα διάφυγα εξ εκείνων, αίτινες χρησιμεύουσι προς ποτισμόν των ριζών των δένδρων. Είχον από κοινού μετά έννεα ή δεκα άλλων συναδέλφων μου καλύθην κατασκευασμένην επί της κορυφῆς τριών φοινίκων είκοσι μέτρων ύψους από του έδάφους. Εκεί δέ ανεβαινομεν εξερχόμενοι εκ του λουτροῦ διά κλιμακας εκ σχοινίων και ανεπαυόμεθα. Ο σταθμός δ' ούτος ο μεταξύ ουρανού και γής μάς ήτο καθ' ύπερβολήν θερπός και εύχάριστος. Ας έδεικνυεν όσον ήθελε τεσσαράκοντα πέντε βαθμούς τό θερμόμετρον, τὰ πήλινά μας λαγήνια μάς έψύχραινον όπωσδήποτέ εκεί επάνω τό ύδωρ και εάν τις αύρα έπνευεν, όσον άσθενής και αν ήτο, ήμεις μόνον την επωφελοῦμεθα. Την έσπέραν, εκαθήμεθα έντός της κόγχης άραβικού καφενεϊού ή συνηνητώμεθα μετ' άλλων άξιωματικών εν τῷ

θαυμαστώ εκείνω κύκλω του Ωμάλ, όπου οι δορκάδες, οι στρουθοκάμηλοι και τα θαυμασιώτερα της έρήμου προϊόντα ενεκλιματίζοντο πολύ κάλλιον ή εις τους Παρισίους. «Ό,τι και αν λέγασιν, είναι λαμπρός σταθμός ή Βισκρα, τό ύδωρ μόνον είναι έλαεινόν εις τον τόπον εκείνον!»

Η συναναστροφή του ακροβολιστού μοι ήρεσκε μάλιστα διότι ήτο διδακτική καθ' εκάστην έμάνθανόν τι νέον. Ένομίζον ότι κάτι και έγώ ήξευρα; άφ' ου κατέτριψα δεκα δια έτη εις τό γυμνάσιον, άλλ' ο νεανίας εκείνος, όστις δέν είχε τελειώσει τὰ έγκύκλια μαθήματα πριν εισέλθῃ εις τό στρατιωτικόν σχολείον με εξέπληττε και δι' τό όμολογήσω με έταπεινώνε. «Όχι ότι ήτο μάταιος, τό έναντίον μάλιστα ήτο εις άκρον μετριόφρων και εκρυπτε τας γνώσεις του, έχρειάζετο δε να παρουσιασθῆ κατάλληλος περιστασις διά να λύση την γλώσσαν του. Μία διγλωσσος δια να λύση την γλώσσαν του. Μία διγλωσσος επγραφή, ελληνική και λατινική, επί στήλης λίθινης, έλεινα ήκρωτηριασμένη, τον διεσκέδασεν επί εν τέταρτον της ώρας. Τόση μόνον ώρα, με τό ώρολόγιον, τῷ έχρειάσθη διά να την αντιγράψῃ, να την συμπληρώσῃ και να την μεταφράσῃ επί ενός φύλλου του χαρτοφυλακίου του. Έγώ, έχω βραχίονας, ήδυνάμην να ανασύρω από του βάθους της γής την στήλην την λιθίνην, άλλὰ πῶς γὰρ άναγνώσω οὔτε την πρώτην λέξιν!

Τό πνευμά του ήτο γεμάτον από περιεργα πράγματα, συμπεριπατών δέ μετ' αυτού είχαν αρχίσει κατ' όλίγον να έμβαθύνω εις την ιστορίαν, εις την βοτανικήν, εις χίλια άλλα. Έγνώριζε την Αφρικῆν διά των βιβλίων πολύ κάλλιον ή έγώ, ο όποϊος είχαν διατριφῆ πέντε έτη εν αύτῃ και τρία μάλιστα ως λοχαγός! . . . Μίαν ημέραν μοι εξήγησεν ότι ή μεγάλη έρημος ήτό ποτε θάλασσα, ήτις απεξηράνθη, ότι τό ύδωρ ήδύνατο να επανέλθῃ ποτε εις την παλαιάν του κότην και ότι τούτο μάλιστα δέν θα ήτο άδύνατον να γείνη τεχνητῶς διά τινος εργασίας παρεμπερούς προς την τομήν του Σουέξ, διάτι επί τέλους ή Σαχάρα κείται εικοσιεπτὰ μέτρα κάτω της επφανείας της Μεσογείου! Όμολογῶ ότι πάντα ταῦτα ήσαν terra incognita δι' έμέ, εξεπλάγην λοιπόν άκούσας τους σοφούς εκείνους λόγους. Η φαντασία μου ήρχισε λοιπόν να τρέχῃ άνευ χαλινού, την νύκτα όλην ώνειρευόμην την ημέραν, καθ' ήν ή ανθρώπινη τέχνη ήθελε καταρθώσει την κατασκευήν της εσωτερικής εκείνης θαλάσσης, ήτις θα απέμόνωνε την Αλγερινήν μας όποικίαν, θα μάς επροστάτευεν από των νομάδων, θα επέτρεπεν εις τό ναυτικόν της Γαλλίας να προσορμίζηται εις την Βισκραν όπως εις την Οράνην ή την Φιλιππείλλην, και άφ' έτέρου θα ήνοιγεν εις τους ήμετέρους επιστήμονας προς έρευναν και εξέτασιν τὰ ένδότερα της Αφρικῆς! Είχον πυρετόν. Την επομένην ημέραν προέτεινα

εις τον ακροβολιστήν να αναλάβωμεν οι δύο μας τό έργον, εκείνος δέ μειδιών με ήρώτησεν αν μισῶ πολύ τους Έλβετους και τους Σκώτους. Έπειδή δέ έγώ δέν έννόουν την έρώτησίν του, ήρχισε πάλιν να μοι αναπτύσῃ την περίεργον θεωρίαν, καθ' ήν οι παγετώνες της Ευρώπης τήκονται κατ' έτος διά του από της Σαχάρας πνεόντος άνέμου. «Αν ο άνεμος εκείνος, προσέθηκεν, αντί να διέρχεται πνέων διά της άμμου, διήρχετο δι' ύδατος, θα έφθανεν εις τον προς δυ έρον καταψυχρος ένεκα της εξατμίσεως και τότε τι θα συνέβαινε; Οι παγετώνες δέν θα ετήκοντο και επομένως θα ηΐξανον και θα καταλάμβανον πλείονα κατ' έτος χάρον, ώστε ή μεν Έλβετία και ή Σκωτία θα καταψύχοντο και αύτης δέ της Γαλλίας τό κλίμα θα καταστρέφετο διά παντός. Τὰ πάντα ήξευρεν, ως βλέπετε, ο άνθρωπος εκείνος, ένθυμούμαι δε ότι βραδύτερον άνέγνωσα εις τι επιστημονικόν βιβλίον όλην την ανώτερω θεωρίαν, όπως μοι την είχαν αναπτύξει.

Αφ' ότου είχαν έλθῆ εις την Αφρικῆν, δέν άνεγίνωσκε σχεδόν πλέον δέν ήγάπα να αναγινώσκῃ εφημερίδας, ή δε βιβλιοθήκη του, ήν εκληροδότησεν εις έμέ, συνέκειτο εξ έννεα μόνον τόμων. Έγγραφην όμως πολύ, έτελείωσε δε έντός τεσσαράων μηνών όλην τον χάρτην, δν είχε κομίσει μεθ' έαυτοῦ εκ Γαλλίας και πολλάκις ήναγκάζετο να πορεύηται εις του Μελιταίου Γιοβάννη τό μαγαζείον να αγοράζῃ άλλον. Έπειδή εκλείετο άπαξ τουλάχιστον της εβδομάδος, έδιδεν άφορμήν εις παντοίας ύποθέσεις. Τινές ένομίζον ότι κατεγίνετο εις έρωτικήν άλληλογραφίαν, άλλοι έπίστευον ότι ήτο ποιητής παρεγνωρισμένος ή κεκρυμμένος δημοσιογράφος, άλλοι τέλος ύπέθετον ότι ήτο ακροσφαλιός ύγειας και ότι κατελαμβάνετο υπό περιοδικῆς μελαγχολίας. Έγώ, ο φίλος του, δέν ήθέλησά ποτε να διερευνήσω τό μυστήριον εκείνο, οιοσδήποτε και αν ήτο, οὔτε και θα τό έμάνθανον αν λυπηρόν συμβῆν δέν ήθελε μοι τό άποκαλύψῃ. Ακούσατε.

(άκολουθεϊ)

ΕΚΘΕΣΙΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΑΙ ΣΗΜΑΙΑΣ

Είς εξήκοντα άνέρχονται αι σημαίαι πάσαι έβρυτωμέναι, κατεσχισμέναι, άλλὰ κοσμούσαι υπέρ πᾶν άλλο την ευρείαν αίθουσαν της Έκθέσεως. Έξω επί της στέγης, επί του εξώστου, κυματίζουσιν αι καινουργείς γαλανόλευκοι σημαίαι της έλευθέρως Έλλάδος, άλλ' εν τῷ ιερῷ των έλευθερωτών αυτης, δέν επετραπή ή εισοδος ή μόνον εις τας σημαίας αυτών εκείνας, αίτινες εκάησαν εκ της πυρίτιδος, έσχισθησαν υπό των σφαι-

ρών, έρρυπάνθησαν συρθείσαι εν τοις αίματοβρέ-
κτοις πεδίοις των μαχών. Διότι μόνον υπό τας
δεδοξασμένας πτυχάς αυτών ήδύναντο ν' αναρ-
τηθώσιν επαξίως ή σπάθη του Καραϊσκάκη και
τό ένδυμα του Μπότζαρη, ή είκων του Ρήγα
και ή γραφίς του Κοραή.

Έκ των σημαίων τούτων τεσσαράκοντα όκτώ
είνε ελληνικά άνήκουσαι εις διάφορα σώματα
επί του 'Αγώνος, ποικίλλουσι δέ κατά την μορ-
φήν, διότι άλλαι μόν φέρουσι κυανούν σταυρόν
επί λευκού, άλλαι περιχρυσον σταυρόν, άλλαι
έρυθρόν κλπ. Μεταξύ αυτών δωρηθείσα υπό ευ-
ρωπαϊκού κομητάτου αναγνωρίζεται ή της έξό-
δου του Μεσολογγίου, σχήμα μόν έχουσα ώς εξα-
περύγου ναού, σταυρόν δέ κεντημένον χρυσοῦν
επί λευκού σηρικου και έπιγραφήν μεγάλους γράμ-
μασιν:

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΗΡΩΑΣ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ.

Έτέρα σημαία φέρει τό όνομα του Καρα-
τάσσου, τρίτη δ' έντελώς έρρακωμένη διασώζει
μόλις επί του κοντού τεμάχιον ύφάσματος, έφ'
ού αναγράφονται διά χρυσοῦ νήματος τά κομψά
όνόματα Adelaide, Marie, Lucie, Mathilde,
κλπ. Όποία αντίθεσις μεταξύ των μυροβόλων
παρισινών χειρών, ατινες την εκέντησαν και της
τραχείας καλάμης του σηματοφόρου, όστις έφε-
ρεν αυτήν κατόπιν ανά τά όρη και τά πεδία της
άγωνιζομένης Ελλάδος!

Αί λοιπάι σημαίαι είνε δυστυχώς άγνωστοί
έντελώς. Έν όσω έξων έτι οι δυνάμενοι να ανα-
γνωρίωσι ταύτας, ούδέμια έλήθη πρόνοια περι-
τούτου, ήδη δέ δυσκολώτατος, αν όχι άδύνατος
άποβαίνει ο καθορισμός αυτών. Μεταξύ των ση-
μαίων του 'Αγώνος άνηρηθήσαν επί των μυρ-
τοπλέκτων κίονων και τινες φέρουσι τον φοίνικα
του Κυβερνήτου, έτεροι δέ πλατύν λευκόν σταυ-
ρόν επί κυανού, άνήκουσαι εις τά πρώτα τάγ-
ματα της έλευθέριας Ελλάδος.

Αί τουρκικάι αι άλωθείσαι κατά τον 'Αγώνα
είνε βεβαίως πολυάριθμοι, άλλ' εκ τούτων όκτώ
εφυλάχθησαν μέχρι νύν και συμπλέκονται εν
είδει τροπαίου εκει εις τό βάθος της άριστερας
πέτεργος κάτωθεν της υπό του Ρήγα χαραχθεί-
σης Χάρτας της Ελλάδος.

Περιεργωτάτη είνε και ή σημαία ήν έφε-
ρεν ο Πιέρρος Μαγιώρος Γρηγοράκης της Μάνης κατά
την πολιορκίαν της Μονεμβασίας. Η σημαία
αυτή ήν λευκή, διά χρώματος δέ μελανού έξω-
γραφούντο επ' αυτης τά μυστηριώδη σημάτα της
Φιλικής Έταιρίας κατά τι τροποποιούμενα: Σ-
ταυρός μικρός εν τω μέσω και έπιγραφή 'Ιησοῦς
Χριστός νικῶ, και δράκοντες, και λαγαδι εν τω
σώματι των δρακόντων. Φαίνεται δέ μέρος βέλους
και τόξου, του όποιου τό λοιπόν άπεκάρη υπό
σφαίρας και αντικατεστάθη κατόπιν διά κανίου
άχρου.

Ναυτική σημαία μία μόνον εισώθη, ή του
Κανάρη, και άνηρηται εκει στέφουσα την μορ-
φήν του ήρωος της Χίου ώς ο άριστος στέφανος.

Παράδοξος φαίνεται τοις πολλοίς και ή πα-
ρουσία μεγάλης άμερικανικής σημαίας, ήτις κα-
λύπτει ως παραπέτασμα τό βάθος της δεξιάς
πέτεργος, άλλ' ή επ' αυτης έπιγραφή δικαιολο-
γει τό άποπον, διότι ή σημαία αυτη είν' εκεινη,
ήν ύψωσεν ο Σαχτούρης επί του ίστού της ναυ-
αρχίδος εν τω στενώ της Σάμου κελυών διά
του σηματος τούτου τον Κανάρη να επιπέση
κατά του εχθρικού στόλου.

Και τέλος εν τω μέσω της αιθούσης υπεράνω
του μεγάλου όβελίσκου, δν πληροῦσι παντοειδή
όπλα, ύψούται μικρά σημαία ναού την κοίμησιν
του Θεοτόκου εικονίζουσα. Αλλά τι θέλει λοιπόν
ή σημαία αυτη της χριστιανικής προότητος εν
μέσω όλων εκεινων των όργάνων της ανθρωπο-
κτονίας; Την έρώτησιν ταύτην ήδύνατο ν' άπο-
τείνη ο επισκεπτόμενος την Έκθεσιν, αν έπιγραφή
άνηρημένη υπό τό σεπτόν τουτο κειμήλιον δέν
μετέστρεφεν εύθύς εξ άρχης την εκπληξιν αυτου
εις λατρείαν και θαυμασμόν. Η έπιγραφή λέγει!

ΣΗΜΑΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΛΑΥΡΑΣ.

Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΒΙΟΣ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑΙ

Μία συνεδρίασις της Βουλής των Κοινοτήτων.

Καίτοι ο Μιραβώ ήδη από του 1789 είχε
μεταφράσει έγγχειρίδιόν τι περι των έθιμων και
κανονισμών της άγγλικής Βουλής των Κοινοτή-
των, άλλά πράγματι τά ήπειρωτικά Κράτη της
Ευρώπης μόνον την άρχήν του κοινοβουλευτικού
πολιτεύματος παρέλαβον παρά της Μεγάλης
Βρετανίας. Αλλως τά πλείστα έθνη συνεισέ-
φωσαν τό σύστημα τουτο προς τάς οικείας έξεις
και ιδιοφυίας, όσον δ' άφορῶ τούς έξωτερικούς
τύπους ούδεις σχεδόν άντίγραφον αυτούς πι-
στώς και κατά κεραίαν εκ του παραδειγματος,
και ούδ'όλως άπορον τουτο εις τον αναλογιζόμε-
νον ότι οι τύποι ούτοι είνε τό πολλακίς μόν άλλ-
λόστον, σχεδόν δέ πάντοτε πλήρες αναχρονι-
σμών αποτύπωμα παραδόσεων ιστορικών και
προϊστορικών ιδιαιτεροτήτων άγγλοσαζωνική φυλή.

Έντεῦθεν ο ξένος, και ο έντριβίστατος άλλως
εις τά κοινοβουλευτικά έθιμα της ήπειρωτικής
Ευρώπης, ίλιγγιά τον νοῦν και θορυβείται όσα-
κίς ήθελε παραστή τό πρώτον εις συνεδρία-
σιν της Βουλής των Κοινοτήτων. Η όψις της
αιθούσης των συνεδριάσεων, ήτις είνε παρεμφε-
ρης προς ναύθριον μάλλον, οι πρόποι των βου-
λευτών, αι κινήσεις, ή συμπεριφορά αυτών εν γέ-
νει, τῶ φαίνονται τοσοῦτον κοινότερα όσω και
τό λεξιλόγιον αυτών. Βλέπει και δέν άντιλαμ-

βάνεται, άκούει και δέν έννοεί, και εξέρχεται
άπλησίσιμος εξ ύπαρχης ήδη ότι θα δυνηθῆ
ποτε να έμβατεύση εις τά μυστήρια του βρετα-
νικου τούτου πανδαμνίου.

Αλλ' ιδωμεν πρώτον την διευθέτησιν του Κοι-
νοβουλευτου. Το μέγαρον του Κοινοβουλίου, εν φ'
ιδρεύουσιν άμφοτεροι αι Βουλαι, κείμενον εις
Ούέστμινστερ, προσερίδεται εις τον βασιλικόν
νάον. Αφού διέληθ ης πρώτον κατά μήκος τό
Ούέστμινστερ Hall, αΐθουσαν έξαισίαν γοθικου
ρυθμού, ήτις έχρησίμευσεν επί μακρόν χρόνον ως
ο πρόδομος δωδεκάδος άλλης δικαστηρίων, εύρίσκει
επί άριστερας του λιθίνου άνθήρου, τό όποιον φέ-
ρει την βασιλικήν τράπεζαν κατά τάς ήμέρας
της στέφους, την εισόδον των διαύλων οτινες
άγουσιν εις την Βουλήν των Κοινοτήτων. Προμη-
θείεται εισιτήριον ή ζητεί βουλευτήν νημα, ή
απλούστερον άκούει ένθεται έπιτηθείως κερμάτιόν
τι έξιλιωτικόν εις την χείρα του φρουρούντος την
είσοδον μαυροκρανοφόρου κλητήρος, και εισέρχεται
ούτως άκωλύτως εις όκτάγωνον αΐθουσαν. Το
πλήθος εν αυτη όλιγον. Όλιγοι μόνον άνθρωποι,
βουλευται άναμφιδόλως, πηγαίνοιςρονται άνταλ-
λάσσοντες πληροφορίας προς τινα έφημεριδογρά-
φον ή διαλεγόμενον ιδία προς ισχυρόν εκλογέα
των. Αλλως άκρα ήρεμία και ούδέμια ζωηρότης
ή συγκίνησις. Ούδέμια βλέπει τις καπνίζοντα αυ-
τόν. Ούδεις παρουσιάζεται να παίξη την κω-
μωδιαν της σπουδαιοφανείας ή να δείξη τρόπους
πολυσχόλου ούδέ βλέπει τις άνδρας κομάντας
ή φαλακρούς προκύπτοντας από διπλής τινος θύ-
ρας να βίψωσιν εις τον άέρα μίαν είδησιν και
άποδῶσι τό κέντρον ζωηρού όμίλου έρωτητών.

Κατόπιν έρχεται άλλος διάδρομος, μία κλί-
μαξ, την όποιαν αναβαίνει τις είτα μία θύρα.
ανάγειτε αυτην και ιδού έξκαθιστάσθε εις θεω-
ρείον άρκοῦντως σκιερόν. Αλλοι θεαται έχουσι
προκατάλαβει θέσιν εν αυτω, όλοι άνήκόντες εις
τό άσχημον φύλον. Έμπροσθεν ύμών φαίνεται
αΐθουσα τετράπλευρος μετρίων διαστάσεων μετά
δρυϊνων φατνωμάτων, ής τό τρίτον μόλις είνε
άρισμένον διά τούς βουλευτάς. Το διακεκρμένον
τουτο τρίτον, όπερ είνε ή κυρίως αΐθουσα του νο-
μοθετικου περιόλου, κατέχει τον έπιμήκη άξονα
της άλλης αιθούσης. Προς τό βάθος αυτης και έκκα-
τέρθεν εις τάς πλευράς προεκβάλλουσι στοαί,
κατατεμνόμεναι εις θεωρεία διά ζυλίνων δια-
φοραμάτων, καθ' όν τρόπον τά έδώλια των άγ-
γλικανικών εκκλησιών.

Προσηρησιμένη εις τον τοίχον φαίνεται ή έδρα
του προέδρου, παρεμφερής προς γοθικόν άμβω-
να, ύψομένη επί μικρού όκρίθαντος. Έπ' αυτω
και επί του δαπέδου άκριβώς φαίνεται μεγάλη
τράπεζα τετράγωνος, όγκώδης, κεκαλυμμένη υπό
χαρτίων και έγγράφων, και περι την τράπεζαν
αυτην κείνται κατά γραμμήν εις τάς τρεις πλευ-

ράς τά θρανία των βουλευτών, ών ή έδρα και
τό έρεισμα του νότου καλύπτονται υπό βύρσης
πρασινοχρόου.

Αλλά σημαίνει ήδη ή τετάρτη ώρα, ο κ.
πρόεδρος, ο έντιμότατος σίρ Έρρίκος Ουίλλιαμ
Βράνδ (1) καταλαμβάνει την έδραν αυτου. Η εί-
σοδος αυτου δέν προηγέθη υπό τυμποναρου-
σιών ή σαλπίγγων. Αλλ' εισήλθεν άπλως, φέρων
έσθητα μέλαιναν, περικνημίδας μεταξίνιας και
κόμην πρόσθετον του τρόπου Λουδοβίκου του ΙΔ',
ήγουμένων δύο κλητήρων, έπαμένων δέ του πο-
δηροράτου, του έφημερίου και τριών γραμμα-
τέων ή «ύπαλλήλων της τραπέζης», και φω-
νούς της άστυνομίας επί της διαβάσει αυτου:
Κάτω τούς πύλους!

Παραχρήμα ο άξιωματικός των σημάτων, μα-
γαλοπρεπής ευπατρίδης εν αΐλική στολή, προσ-
έρχεται από του βάθους της αιθούσης λαμβάνει
από του αποθέματος αυτης την βαρείαν χρυσάρ-
γυρον ράβδον, ήτις σημαίνει συμβολικώς την
έπίσημον παρουσίαν του προέδρου εν τη Βουλή,
και κατατίθησιν αυτην εις τό έλεύθερον χείλος
της τραπέζης, εμπροσθεν δέ του όκρίθαντος και
προς τούς πάδας του προέδρου κάθηνται οι γραμ-
ματείς, περιβεβλημένοι και αυτοί μέλαιναν έσθη-
τα και κόμην πρόσθετον ιδίου τρόπου.

Ο έφημέριος φέρων τό επώμιον αυτου αναγι-
νώσκει τάς ήμερησίας εύχάς, ατινες διαρκούσι
μόλις δέκα λεπτά της ώρας. Μία τούτων είνε
ύπερ της ανάσσης, άλλη ύπερ της βασιλικής οι-
κογενείας και ή μακροτέρα πασών ύπερ των απι-
στών Κοινοτήτων της Αυτης Μεγαλειότητος.
Εΐησαν αι διασιέψεις αυτών άνεπιπρέαστοι από
πάσης άδυναμίας, εύνοιας και προλήψεως!

Περι τά τέλη της προσευχής τά θρανία των
βουλευτών, όπερ ήσαν έρημα, άρχονται ζωογο-
νούμενα. Αι εκάτέρωθεν της προεδρικής έδρας
θύραι διαρκώς άνοιγοκλεινεται, οι εισερχόμενοι
βουλευται καταθέτουσι τον πέλον αυτών, ζεύγος
χειροκτιών ή δέσμην χαρτίων εις την θέσιν την
όποιαν θέλουσι να καταλάβωσι και σπεύδουσιν
αυθις να εξέλθωσιν. Αλλά, θα είπη τις, δέν θα
ήτο άρά γε απλούστερον να έχη έκαστος ιδιαι-
τέραν έδραν; Ναι, βεβαίως. Τουτο όμως δέν θα
ήτο και πατροπαράδοτον. Όσοι λοιπόν προλα-
βωσι και καταλάβωσιν έδραν την ώραν της προσ-
ευχης, καλώς όσοι δέ μή, ούτοι θέσιν δέν θα έχω-
σι! Τουτο είνε τό πατροπαράδοτον. Και τουτο
τόσω μάλλον βεβαιότερον συμβαίνει, όσω ο
άριθμός των θέσεων είνε κατώτερος του αριθμού
των βουλευτών, διότι μόλις υπάρχουσιν εν όλω
250 θέσεις δι' 652 βουλευτάς. Αναγκάζονται
λοιπόν όσοι βραδύνουσι να καταφύγωσιν εις μίαν
των δύο παραπλεύρων στοών επί τουτω προω-

(1) Πρώην ήδη δέ σίρ Πήλ, εκλεγθείς τό πρώτον εν τη
τελευταία συνόδω.

ρισμένων, από των οποίων οι εξόριστοι ούτοι θα προσκλίνωσιν εις την αίθουσαν των συνεδριάσεων, ως άπλοι θεαταί.

Όσον δι' περιγραφείων, κοινούλων, μαχαιριδίων, φακέλων και των άλλων ταιούτων ειδών όπως ίπασχολώσιν εις τας μικράς ιδιωτικές των υποθέσεις τον καιρόν και την προσοχήν, άτινα άνήκουσιν εις τους φορολογουμένους, τα συνήθη ταύτα εν τοις ευρωπαϊκοίς κοινοβουλίοις εινε τσσον άγνωστα εν τῷ άγγλικῷ ὄσον και το βήμα το ρητορικόν. Η συνήθεια οὐδέν άλλο χορηγεῖ αὐτοῖς ἢ μίαν άκραν τοῦ θρανίου, τὴν ὁποίαν και αὐτὴν μόλις θά κατακτήσωσι διὰ τῆς αὐστηροτάτης άκριθείας, μετ' το πλεονέκτημα εν τούτοις δι' η κατακτηθεῖσα άπαξ θέσις άνήκει πλέον καθ' άπασαν τὴν συνεδρίασιν εις τὸν εὐτυχῆ αὐτῆς κατακτητήν, εἴτε μένοντα εἴτε ἐξερχόμενον. Δύναται μάλιστα, μετὰ τὸ τέλος ὅμως τῆς προσειχῆς, οὐδαμῶς δὲ πρὸ τοῦ χρόνου τούτου, νὰ σημειώσῃ αὐτὴν ὀριστικῶς εντιθεῖς τὸ ἐπισκεπτήριον αὐτοῦ εις μικρόν τι πλαίσιον χαλκοῦν, παρεσκευασμένον ἐπὶ τούτῳ εις τὸ ἔρεισμα τοῦ νότου.

Άλλά πρὶν ἢ ἀρξῆται ἡ συνεδρίασις, εἴπωμεν ἐν ἐτι βλέμμα συμπληρωτικόν εις τὴν αίθουσαν. Ἡ μακρὰ ἐκείνη στοὰ ἢ ὑπερκειμένη τῆς κεφαλῆς τοῦ προέδρου εἶνε ἡ τῶν πρακτικογράφων τῶν ἐφημερίδων. Ἡ πρώτη σειρά, διηρημένη εις εἴκοσι περίπου μικρὰ θεωρεῖα, εἶνε ἀποκλειστικῆ τῶν στενογράφων, οἵτινες δὲν εἶνε ὡς παρ' ἡμῖν ὑπάλληλοι τοῦ κράτους, ἀλλ' ἀντιπρόσωποι τοῦ τύπου. Πᾶσα ἐφημερίς ἔχει τὸν στενογράφον τῆς. Οὕτω δὲ τὰ πρακτικά ἐξελλίγγονται ὑπ' ἀλλήλων, και τὸ δημόσιον ἔχει τὴν ἀληθῆ φωτογραφικὴν εἰκόνα τῆς συζητήσεως, ἀντὶ τοῦ ἐπιτελεωρημένου και διωρθωμένου δοκιμίου, τὸ ὁποῖον χορηγεῖ αὐτῇ ὁ αὐθεντικὸς ἡμῶν ὄργανισμός. Άλλως δὲ και πᾶσαι αἱ μεγάλαι ἐφημερίδες δημοσιεύουσι πλήρη ἔστενογραφημένα πρακτικά. Σατυρικά τινὰ φύλλα μόνον λαμβάνουσι τὴν ἐλευθερίαν νὰ δημοσιεύωσι τὰ ἄρθρα ἐκείνα τῶν προσωπικῶν και συνήθως κακοβουλῶν ἐντυπώσεων, ἄπερ ἀποτελοῦσι διὰ τους πολλούς τῶν ἀναγνωστῶν « τὴν φυσιογνωμίαν τῶν συνεδριάσεων ». Οἱ στενογράφοι διαδέχονται ἀλλήλους κατ' ἀρχὰς ἀνὰ πᾶν τέταρτον τῆς ὥρας, εἴτα ἀνὰ δέκα, ἀνὰ πέντε και τέλος ἀνὰ δύο λεπτά και τηλεγραφοῦσιν αὐθαρῆς εις τὴν ἐφημερίδα αὐτῶν τὰ γεγραμμένα.

Άλλά, πρᾶγμα παράδοξον ἡ δημοσίευσις αὐτῆ τῶν κοινοβουλευτικῶν πρακτικῶν, ἥτις ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἤδη τοῦ αἰῶνος ἐνεκλιματίσθη εις τὰ ἴθνη εἶνε και σήμερον ἐτι γεγονός παράνομον εἶνε ἀληθῆς πλημμέλημα και « παραβίασις τοῦ προνομίου τῆς Βουλῆς ». Ἐκατοντάδες ὄλαι ἐφημεριδογράφων και τυπογράφων ἐκλήτευθησαν εις

τὸ δικαστήριον και ἀπεστάλησαν εις τὴν φυλακὴν, διότι ἐδημοσίευσαν πρακτικά τῶν συνεδριάσεων τοῦ Κοινοβουλίου, και ἐχρηιάσθη ἡ φλογερὰ εὐγλωττία τοῦ Βούρκε ἵνα πείσῃ τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων νὰ παρίδῃ νὰ καταπέσῃ εις ἀχρηστίαν τὸ αὐστηρὸν τούτο μέτρον, ὅπερ ἐθεώρει αὐτὴ ὡς τὸ ἐγγύγον τῆς ἐλευθερίας τῆς.

Ἐπὶ τῆς στοᾶς τῶν ἐφημεριδογράφων, ἐν ἣ οἱ κύριοι συντάκται τῶν ἐφημερίδων ἐρχονται κατὰ τὰς ἐπισημοτέρας συνεδριάσεις ἵνα καταλάβωσι θέσιν ὀπισθεν τῶν στενογράφων, φαίνεται, πλησιαίτατα τοῦ φατώματός, μακρὸν δικτυωτὸν και ὀπισθεν τοῦ δικτυωτοῦ πῖλοι πτεροφόροι, ἄνθη και μορφαὶ κατὰ τὸ μᾶλλον και ἥττον δρασεραί.

Εἶνε ὁ κλειδός, τὸ θεωρεῖον τῶν κυριῶν, τὸ μόνον ἐν ᾧ ἐπιτρέπεται εις τὸ ὠραῖον φύλον νὰ παρίσταται ἐρχόμενον εις τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς. Ἐθῆμον βάρβαρον! θά εἴπωσι βεβαίως οἱ ἰπτόται τῆς ὀφθαλμοβολίας, και πρέπει νὰ συνομολογήσῃ τις μετ' αὐτῶν ὅτι και ἡ ζωῆ τῆς ἀληθῶς και ἡ γραφικότης τῶν Κοινοτήτων θά ἠυξάνετο. Ἐν ἄφρονι νὰ πλημμυρήσῃ ἡ περιφέρεια αὐτῶν ὑπὸ χαριτοβούτων πολιτευτριῶν. Ἐλλ' ἴσως ὅμως ἡ εἰσαγωγή και τοῦ κεφαλαίου τούτου στοιχείου θά ἀφήρῃ ἀπὸ τῶν συζητήσεων μέρος τοῦ ἐξόχως πρακτικοῦ αὐτῶν χαρακτήρος. Καὶ χωρὶς νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι δυνατόν νὰ ὑπάρχωσιν ἐν τῷ κόσμῳ νομοθεταί τοσοῦτον μάταιοι, ὥστε νὰ ποιῶσι διακοπὰς ἢ νὰ πρὸκαλῶσι θορυβώδεις σκηναὶς πρὸς μόνον τὸν σκόπον τοῦ νὰ ἐπισπᾶσωνται τὴν προσοχήν τῶν γυναικῶν, ἀλλ' ὀπωσδήποτε εἶνε πιθανόν ὅτι ἡ παρουσία τῶν ἀξιεράστων τούτων Ἐλληνοδικῶν εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ ἐπιδράσῃ πῶς εις τὴν γαλήνην τῶν ἀγώνων και εις τὴν καλὴν διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι και μεθ' ὅλας τὰς ἐπανειλημμένας διαμαρτυρίας, αἵτινες ἱεροκυφίως, λέγουσιν, ὑπεστηρήθησαν και παρ' αὐτῆς τῆς ἀνάσσης δ κλειδός, δὲν κατηργήθη. Εἰς τὸ βέθός τῆς αἰθούσης και ἀντιμέτωπος πρὸς τὸ προεδρεῖον ὑπάρχει ἄλλο θεωρεῖον μετὰ δικτυωτοῦ, ὅπερ εἶνε τὸ τῆς γυναικὸς τοῦ προέδρου, ἀπολαμβάνουσα οὕτω τὸ προνόμιον τοῦ νὰ θεᾶται τὸν σύζυγον αὐτῆς ἐν ὄλῃ τῇ μεγαλειότητι αὐτοῦ.

Τελεσεθισῶν τῶν εὐχῶν, ὁ ἐφημεριεὸς ἀποσύρεται ὀπισθοπορῶν, ὑποκλιόμενος ἀνὰ πᾶν βήμα, ἡ συνεδρίασις ἀρχεται και εις ὀλίγα δευτερόλεπτα τὰ θρανία καταλαμβάνονται ὑπὸ τῶν βουλευτῶν.

Ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ἐκπλήσσει και σχεδὸν αἰετὶν προσκροῦσι, εις τὸ βλέμμα τοῦ ἔξου εἶνε ὅτι οἱ κύριοι αὐτοὶ φέρουσι τὸν πῖλον ἐπὶ κεφαλῆς, ἐνῶ πάντες οἱ ἄλλοι ἐν τῇ αίθουσῃ εἶνε ὑπόχρεοι νὰ

ἀποκαλύπτωνται. Νομίζει τις, ὅτι εὐρίσκονται εις καμμίαν λίσχην, μετ' τὴν βάρβον ἢ τὸ ἀλεξίθερον εις τὴν χεῖρα, οἱ μὲν φέροντες ῥεδιγκόταν, οἱ δὲ παρθεσοῦ, ἄλλοι βραχύν ἐπενδύτην πρῶϊνον, και οὗτοι μὲν ὑποδεδεμένοι ὑποδήματα μετὰ περυσιῶν, ἐκείνοι δὲ φέροντες δέσμην ἀνδῶν ἐκ τῆν κομμιδοχῆν, οἱ μὲν ἤδη νυσταλέοι και καρθηθαροῦντες, οἱ δὲ ἀνήσυχοι και ἀδολεσχούντες (!).

Ὁ δικηγορικὸς τύπος δὲν εἶνε ὁ ἐπικρατῶν ἐν τῇ ἀγγλικῇ Βουλῇ, εἰ και ἐκπρῶσωπεῖται ἄλλως. Ὁ φιλολογικὸς και ὁ ἱατρικὸς ἐλλείπουσι σχεδὸν καθ' ὄλοκληρίαν. Ὁ βιομηχανικὸς ἐκπροσωπεῖται ἱσχυρῶς, ἀλλὰ τὴν πλειονοψηφίαν ἔχουσιν ἰδίως αἱ εὐπατρίδοι γαιοκτήμονες, οἱ sportsman και οἱ οὕτως αἰετὶν κομιευσόμενοι. Τινὲς τῶν βουλευτῶν εἶσι νεανιαί, υἱοὶ ὀμοτήμων, οἵτινες διέρχονται διὰ τῆς Κάτω Βουλῆς παραδοκούντες οὕτω τὴν σειράν αὐτῶν ἵνα παρέδρευῶσιν ἐν τῇ Βουλῇ τῶν λόρδων. Ἐν κεφαλῇ δὲ ἀρκεῖ ἐν βλέμμα μόνον ὅπως ἀντιλήφῃ τις ὅτι εὐρίσκειται ἐνώπιον ἀριστοκρατίας ἐνίσχυμένης ὑπὸ πλουτοκρατίας, και οὐχὶ ὡς παρ' ἡμῖν ἐνώπιον Κοινοβουλίου ἐν ᾧ τὰ ἐννέα δέκατα τῶν βουλευτῶν εἶσι ἔργα τῶν ἰδίων αὐτῶν χειρῶν.

Κατὰ τὰ πρῶτα εἴκοσι περίπου λεπτά τῆς ἀνεδρίασεως ἡ Βουλὴ ἐνασχολεῖται περὶ νόμου τοπικοῦ ἐνδιαφέροντος ψηφισομένου εἰς πρῶτην, δευτέραν και τρίτην ἀνάγνωσιν ἐπὶ τῇ εἰνδοίχῃ γυμνοδοτήσει τῶν ἀρμόδιων ἐπιτροπῶν. Εἴτα ἔρχεται ἡ σειρά τῶν ἀναφορῶν, ἀπλή και πάλιν διατύπωσις. Ἡ ἀναφορὰ, παρουσιαζομένη ὑφ' ἑνὸς τῶν μελῶν, ὅπερ μεταβιβάζει συγχρόνως ἐπὶ τεμαχίου χάρτου πρὸς τους ὑπαλλήλους τῆς Βουλῆς τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, βίπτεται εις ἕνα τῶν ἐκατέρωθεν τῆς κοινοβουλευτικῆς τραπέζης ἐπὶ τούτῳ τεθειμένων σάκκων.

Ἐν τῷ μεταξύ συμπληροῦται ἡ διάταξις τοῦ περιβόλου. Οἱ ὑπουργοὶ καταλαμβάνουσι, εις τὰ δεξιά τοῦ προεδρείου τὸ πλησιαίτατον πρὸς τὴν τράπεζαν θρανίων. Ὅπισθεν αὐτῶν καθήνται οἱ βουλευταὶ τῆς πλειονοψηφίας, ὅσοι εὐρον θέσιν ἵνα καθήσασιν. Ἐναντι ἐπὶ τῶν θρανίων τῆς ἀριστερᾶς και πρὸς τὴν ἀντίθετον πλευρὰν τῆς τραπέζης καθήνται ἡ ἀντιπολιτεύσεις, ἥτις και αὐτῇ ἔει ἔμπροσθεν αὐτῆς ἐν τῷ πρώτῳ πρὸς τὴν τράπεζαν θρανία τὰ μέλη τοῦ πρῶτον ὑπουργείου τῆς. Τὰ ἀντιμέτωπα εἶνε, τὸ προεδρεῖον θρανία ἀνήκουσιν εις τους ἀναποφασιστούς, ἢ ἄλλως τους ἀνεκάρτητους λεγομένους, και εις ἐκείνους, οἵτινες ὡς οἱ αὐτονομισταί Ἴρλανδοί, ἀποτελοῦσι κόμμα χωριστὸν, ψηφιοφοροῦν ὅτε μὲν ὑπὲρ τοῦ ὑπουργίου, ὅτε δὲ κατ' αὐτοῦ, καλοῦνται δὲ ἐν τῷ

(!) Μὴ λησμονώμεν ὅτι ὁ γράφων εἶνε Γάλλος, ἄλλως εἰς τῶν Ἑλλήνων, ὑποθέτομεν αἱ τοιαῦτα λεπτομέρεια δὲν θά ἐπερῶσαν ἑκπλήξιν.

λεξικῶ τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων: οἱ ἐκείθεν τοῦ διαδρόμου.

Ὡς δὲ ὁ πρωθυπουργὸς εἶνε ἀρχηγὸς τῆς Βουλῆς (leader of the House), καθ' ὅσον εἶνε και ὁ ἀρχηγὸς τῆς πλειονοψηφίας, οὕτω και ὁ διευθύνων τὴν ἐπιθεσιν ἀρχιστράτηγος, ὀριζόμενος δι' ἐκπερασμένης ψήφου τῆς ἀριστερᾶς καθ' ὄλην τὴν νομοθετικὴν περίοδον, και γινόμενος ἀποδεκτὸς και ἀναγνωριζόμενος παρὰ πάντων, εἶνε ὁ ἀρχηγός, ὁ leader τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

Αἱ ἱεραρχικαὶ αὐταὶ ἔξεις δὲν ἐνεκλιματίσθησαν εις τὰ ἴθνη ἡμῶν, ἀλλ' οὐδὲ συμβιβάζονται ὄλως πρὸς τὰς παρ' ἡμῖν διαιρέσεις τῶν κομμάτων ὄσον και πρὸς τὴν ἀστάθειαν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἰδιοσυγκρασίας και τὸ πάθος τῆς ἰσότητος, ὅπερ εἶνε ὁ δεσπόζων χαρακτήρ αὐτῆς. Εἶνε φυσικώτατα, εις ἕνα τόπον ἐν ᾧ τὰ πάντα ἐδράζονται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῶν προηγουμένων και τῶν κεκτημένων καταστάσεων, ἐν ᾧ τὸ νομοθετικὸν ὄλον πατροπαράδοτως διχάζεται εις δύο κόμματα ἀντίπαλα, ἐν ᾧ τὰ κόμματα ταῦτα ἀναλαμβάνουσι ὡς ἀγῶνα σχεδὸν ἀπρόσωπον ὅπως ἀναπτύσσωσι τὸ μὲν τὰ ὑπὲρ, τὸ δὲ τὰ κατὰ ἐφ' ἐκάστου ζητήματος, τὴν συστηματικὴν ὑπεράσπισιν και τὴν συστηματικὴν ἀντιπολίτευσιν.

Εἶνε ἤδη πέμπτη ὥρα ἡ παρέλασις τῶν ἀναφορῶν ἔληξε και ἤδη ἀρχονται αἱ σημειώσεις προτάσεων, ἐὰν δὲν εἶνε τρίτη ἢ παρασκευῆ. Ἡ δευτέρα και πέμπτη εἶνε προωρισμένα διὰ τὴν κυβερνητικὴν πρωτοβουλίαν, ἡ τετάρτη εἶνε εἰδικῶς ἀφιερωμένη εις τὰ νομοσχέδια τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας. Τὸ δὲ σάββατον εἶνε ἡμέρα ἀργίας.

Αἱ « σημειώσεις, προτάσεων » ἀναφέρονται εις ἐρωτήσεις, ἀποφάσεις ἢ νόμους.

Ἐὰν πρόκηται περὶ ἀπλῆς ἐρωτήσεως, τὸ ἐντιμον μέλος, ὅπερ ἐπιθυμεῖ νὰ θέσῃ αὐτὴν, φροντίζει νὰ γράψῃ αὐτὴν ἐπὶ τεμαχίου χάρτου και νὰ παραδώσῃ τούτο εις ἕνα τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς. Δυστυχῶς ἡ βλάβησις τῶν ἐρωτήσεων εἶνε πλουσιωτάτη ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων. Ἡ μοναδικὴ ἀσχολία τοῦ ἡμίσεος περίπου τῶν μελῶν αὐτῆς εἶνε τὸ νὰ βασαλίζωσι τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ὅπως εὐρωσι παράπονα κατὰ τὸ μᾶλλον και ἥπρον ἔνομα, ἐφ' ὧν νὰ ἐπερωτήσωσι τὸ ὑπουργεῖον. Εἴκοσι τέσσαρες ὥραι καθ' ἕκαστην, δὲν θά ἐπῆρχουν ὅπως ἀρροῦνται τις τῶν μονομαχῶν τούτων, και ἀπαντᾷ αὐτοῖς. Τούτου ἕνεκα, πρὸς συντόμωσιν τοῦ χρόνου, εἰδέθησε νὰ ἐπενεχθῇ ἡρωϊκῶν τι μέτρον. Κληροῦσι διὰ λαχνοῦ ἐκ τῶν παρρησιαζομένων ἐρωτήσεων ἐκείνας τῶν, ὁποῖων θέλει ἀροασθῆ ἡ Βουλὴ. Αἱ δὲ λοιπαὶ θά περιορισθῶσι μόνον νὰ σημειωθῶσιν εις ἐνθύμιον ἐν τῷ προγράμματι τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ὅπως μάθωσιν οἱ ἐκλογεῖς τῆς Δεῦ.

να πόλεως ότι ο άξιος αυτών αντιπρόσωπος είνε πάντοτε επί του προμαχώνος.

Έννοείται οίκοθεν ότι αι προτάσεις αυται διέρχονται ως επί το πολύ εν μέσω της γενικής απροσεξίας και του ψεύθου των χαμηλοφώνων διαλόγων. Έκ τούναντιού όμως ένιστε το άντικείμενον έχει πραγματικήν σπουδαιότητα, πρόκειται φέρ' ειπείν περί της έξωτερικής πολιτικής του ύπουργείου, ο πρωθυπουργός, ή ο γραμματεύς (ύπουργός) επί των έξωτερικών μέλλει να δώση αποφασιστικήν απάντησιν, να καταθέσθι επί της τραπέζης έγγραφον ανέκδοτον: ή ύπόθεσις λαμβάνει τότε τας αναλογίας σπουδαίας συζητήσεως.

Άλλ' ιδού ή ήμερησία διάταξις φέρει ήμεις εις το άληθές άντικείμενον των συνεδριάσεων, την άφευκτως προσδοκωμένην συζήτησιν μιας τροπολογίας εις τι νομοσχέδιον εισαχθέν υπό της κυβερνήσεως.

Είνε έγγεγραμμένον ίνα λάβη τον λόγον εν των μάλλον άκουομένων μελών της αντιπολιτευσεως, ή σειρά αυτου ήλθε και άφαιρεί τον πύλον του. Ο πρόεδρος άπαντά αυτώ δια κλίσεως της κεφαλής. Ο ρήτωρ έγείρεται.

Έάν άπετέλεσε μέρος του προκατόχου ύπουργείου και κάθηται εις το πρώτον θρανιον του κόμματος αυτου δύναται να προχωρήσθι μέχρι της τραπέζης, να καταθέσθι επ' αυτης σημειώσεσι τινάς, να διατάξθι να τψ φέρωσι ποτήριον ύδατος κατά το μάλλον ή ήττον συγκακραμένου δια πνευματώδους ποτου. Έάν άνήκη εις τον όχλον των αντιπάλων, θα λάβη τον λόγον εξ αυτης της θέσεώς του, κρατών εις την χείρα τον πύλον ή την βάρβδον του. Έν πάση περιπτώσει μόνος άσχεπής εν τψ μέσω της συνελεύσεως, ής ο θύρυβος κατασιγάζεται, άπευθύνεται προς τον πρόεδρον: Σέρ, Κύριε.

Ηδη δε ότε κατέχει τον λόγον, ουδεις δύναται να τψ άφαιρέσθι αυτόν. Δύναται να βμιλήσθι δύο, πέντε, δέκα ώρας, εάν θέλθι, μόνον ή άπροσεξία της Βουλής, οι θύρυβοι και αι διάφοροι κινήσεις ή το περι αυτον γενησόμενον κενόν υπό της βαθμηδόν αναχωρήσεως των άκραυτων, θα είδοποιήσωσι τον ρήτορα ότι υπερέθι τα όρια... Άλλά και πάλιν αυτός δύναται ν' άδιαφορήσθι. Δέν όμιλει δια την Βουλήν, όμιλει δια την χώραν. Οι στενογράφοι είνε εκεί πιστοί εις την θέσιν των, άμετακίνητοι ως ο πρόεδρος. Όμιλει λοιπόν, όμιλει πολύν χρόνον και, όπως ώμεν δίκαιοι, συνήθως όμιλει καλώς, ψυχρως, άνιυ χειρονομιών, αλλά μετά πολλής εύχρησίας και πληρηστάτης όρθοεπειας μετά φωνής άρρνωπής και ήχηράς, μετά πλήρους όντως άντιλήψεως της τέχνης.

Κατά μετάφρ. Π. Θωμά. ('Ακολουθεί').

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ

Έν τψ πρό τινος εκδοθέντι τεύχει της Αρχαιολογικής Έφημερίδος) έδημοσιεύθη μετά έλλων και έπιγραφή εξ Έπιδάουρου περιέχουσα θαύματα του Απόλλωνος και του Ασκληπιού ίδιως όμως του τελευταίου, τελεσθέντα επί διαφόρων άσθενών συγχρόνως δε κατά τας ήμέρας ταύτας οι παίδες επώλουν εν ταις όδοις εν έκτακτοις παραρτήμασι τα θαύματα της Έυαγγελιστρίας, τα κατά την εν Τήνω πανήγυριν της 25 Μαρτίου γενόμενα. Η σύμπτωσις αυτη είναι και αυτη άληθώς εν θαύμα, διότι ή έπιγραφή και τα παραρτήματα όμοιάζουσι προς άλλα ή διδυμοι άδελφοί μόνον κατά το ύφος διαφέρουσιν όλίγον, διότι ή νεώτερα άδελφή, ως νεώτερη άγαπή περισσότερο το φανταστικόν και το γοργόν. Προς άπόδειξιν άντιγράφωμεν ως έχει ή πρώτον εν τψ παραρτήματι άναγραφόμενον θαύμα: «Η Έλένη Γεωργίου εκ Σμύρνης τυρήθη των εις τον ναόν της Έυαγγελιστρίας και λάβη της έπιγραφής το ύφος είναι άληθώς βραχύτερον, κατά τα λοιπά όμως, ως είπομεν, ή διαφορά δέν είναι μεγάλη διότι εάν ο Ασκληπιός στιγματίξθι, ως θα ίδθθι κατατέρω, κλέπτειν πει άρκούντως ήδη και πρό του θαύματος έστιγματισμένον, αλλά και ή Έυαγγελίστρια εν ταις ταις περιπτώσει δέν μένει άργή διότι ιδού ή λέγει το παραρτήμα, άντιγράφόμενον πάλιν άνωθώς ως έχει: «Ασκαδύτης έλθών εις τον Ναόν δια να κλέψθι, και εκεί όπου έκλεπτε 500 δραμάσκιεν εις τας χείρας και τους πόδας.» Βιβαίως το θαύμα θα ήτο μεγαλύτερον, εάν σή ή Παναγία, άλλ' ή άστυνομία κατώρθου να πιάσθι τον λαποδύτην εις τας χείρας και τους πόδας.

Ότι όμως πρό πάντων ένδιαφέρει ήμεις είναι ή εκ της όμοιότητος ταύτης εκ νέου βεβαίως, ότι και έν τούτω εξακολουθούμεν και σήμερα ακόμη πιστεύοντες και σκεπτόμενοι ως οι πρόγονοι ήμών. Και εάν εν πολλαίς άλλαις περιστασει το μόν αρχαίον διεσώθη, ήλλαξεν όμως ή μορφή, άλλ' εν ταις εκ θαύματος ταύταις θεραπείαις και αι έξωτερικαι περιστάσεις έμειναν αι αυται διότι τα αρχαία Ασκληπιεία ήτοι τα ιερά του Ασκληπιού, εις ά συνέρριον πανταχούθεν οι άσθενείς, δύνανται κάλλιστα να παραβληθώσι καθ' όλα προς τα σημερινά μοναστήρια, ιδίως προς εσα εξ αυτών κατέχουσιν εικόνα τινά θαυματουργόν μόνον ότι οι αρχαίοι έφρόντιζον περισσότερο και περί διασκεδάσεως των έπισκεπτών, κατά τούτο δε τα Ασκληπιεία όμοιάζον κατά τι και προς τα σημερινά λουτρα της Ευρώπης. Ίδου τί περίπου περιείχε το Έπιδάουρον ιερόν, εν φ εύρέθη και ή έπιγραφή Πρώτον, έννοείται, τον ναόν αυτου του Ασκλη

πιού, έλλους δε της Αρτέμιδος, της Αφροδίτης κλπ. έπειτα μέρος ιδιαίτερον, ως φαίνεται, το κλούμενον άβατον, εν φ έκοιμήντο οι άσθενείς, ίνα την νύκτα τους έπισκεφθθι και τους θεραπεύσθι ο θεός μετά ταύτα μίαν ή πλείονας στοάς, εν θεάτρον λαμπρόν σωζόμενον κατά το πλείστον και μέχρι σήμερα, εν στάδιον, μίαν κρήνην άξιοθάτον και άλλα. Έννοείται, ότι περί το ιερόν υπήρχον καταλύματα δια τους ευσεβείς και άλλα οικοδομήματα προς κοινήν χρήσιν, δηλαδή πάντα, πλην του θεάτρον και του σταδίου, πράγματα, τα όποια και εν τοις μοναστηρίοις εύρισκονται. Άλλο Ασκληπιείον υπήρχαν εν Αθήναις συνστάμενον και αυτό εκ πολλών οικοδομημάτων, ως φαίνεται εκ των άποκαλυφθέντων λειψάνων αυτών προς νότον της Ακροπόλεως και άμειως υπό τους βράχους αυτης κατέιχον δε ταύτα όλον τον χώρο τον μεταξύ θεάτρον του Διονύσου και Ωδείου του Ηρώδου έντός του Ασκληπιείου περιλαμβάνετο και σπήλαιόν τι κατά μέγα μέρος τεχνητόν, εν φ άναθρούε και ών ύδωρ. Το σπήλαιον τούτο επί των Βυζαντινών μετεβλήθη εις ναίδιον χριστιανικόν και μετά τας υπό της Αρχαιολογικής Έταιρίας γενομένας έπι άνασκαφάς αι παροικούσαι γραίαι έφρόντισαν να εγκαταστήσωσιν εν αυτώ πάλιν άγιόν τινά και να αγιάσωσι το ύδωρ, το όποιον και παρά τοις αρχαίοις βεβαίως έθεωρείτο ήγιασμένον διότι άπ' ουδενός Ασκληπιείου ήδύνατο να λείπθι το άγιασμα.

Έν Αθήναις και τοις περί αυτών βεβαίως δέν υπάργχει εκκλησιδιον ρωμαντικώτερον του εν τψ σπηλαίω τούτου. Έν γένει δε αι θέσεις, ένθα έκειντο τα Ασκληπιεία ήσαν όχι μόνον εκ των καλλίστων, αλλά και υγιεινά και δσον το δυνατόν ευδροί, ώστε δέν είνε άπίθανον ότι υποβηθούσης και της πίστεως πολλοί άσθενείς άνέκτων εκεί την υγίαν των. Άλλά δέν ήσαν ταύτα τα μόνα προσόντα αυτών άπεναντίας δύναται να λεχθθι, ότι ή άνθρωπότης βλόκληρος όφείλει εύγνωμοσύνην εις τα Ασκληπιεία, καθόσον εν αυτοις έγεννήθη και προώδευσεν ή ιατρική έπιστήμη διότι οι ιερείς του Ασκληπιού, οτινες ουτε άμαθείς ουτε άνόητοι ήσαν, δέν περιέμενον τα πάντα από της θαυματουργού δύναμεως του θεού, άλλ' έμελέτων τας διαφόρους άσθενείας των πασχόντων και άνέγραφον, καθώς λέγει ο περιηγητής Παυσανίας, ότι έκαστος νόσημα ένόσθησε και όπως λάθη και έπειδή ή Ιερατεία ήν παρά τοις αρχαίοις πολυ συνήθως κληρονομική, γέννητιν κατέχοντα αυτην διαρκώς συνεχώρευον εν ταυτοισ την πολυτιμων ιατρικήν πείραν πολλών αίωνων. Έκ τούτου τινός γένους κατήγετο ο μέγας Ίπποκράτης, διότι το Ασκληπιείον της πατρίδος του Κω ήν εκ των μάλλον πεφημισμένων. Και αυτός εξ έπιγραφών έδιδάχθη τα στοι

χεία της έπιστήμης, ήν προώριστο να δοξάσθι βραδύτερον, βεβαίως ουχι εκ τούτων έπιγραφών, οια είναι ή ήμετέρα ή μόνον θαύματα άναγράφουσα, άλλ' εξ έλλων βραίων προς την εν τψ αυτώ τεύχει της Αρχαιολογικής Έφημερίδος (σελ. 227) δημοσιευθείσαν, εν ή γίνεται λόγος περί της διαίτης άσθενούς τινος, περί γαργαρισμών, περιπάτου και λουτρών αυτου κατά παραγγελίαν του θεού.

Άλλ' άφίνοντες αυτην εις την μελέτην άρμολωτέρων, παραθέτομεν ένταύθα μετάφρασιν της περί των θαυμάτων, ήτις περισσώτερον ένδιαφέρει ήμεις και ως έλπίζομεν και πάντας τους μη εξ έπαγγέλματος ιατρούς. Η μετάφρασις έγγένετο κατά το υπό του κ. Καβαδία εν τη Αρχαιολογική Έφημερίδι δημοσιευθέν κείμενον, επιδιορθωθέν μετά ταύτα εν πολλοίς υπό τινος άνωνομου εν τψ Δίωρι (της 28 Μαρτίου).

ΘΕΡΑΠΕΙΑΙ

του Απόλλωνος και του Ασκληπιού.

Η Κλειώ ήτο έγγυος πέντε έτη. Αυτη ούσα πέντε έτη ήδη έγκυος, ήλθε προς τον θεόν ως κίετις και έκοιμήθη έντός του άβάτου: άμα δε την έπομένην πρωίαν εξήλθεν αυτου και ήτο πλέον εκτός του ιεροϋ, έγγέννησεν άρρενικόν παιδιον, το όποιον εύθύς μετά την γέννησιν του μόνον του έλούσθη από της κρήνης και περιεπάτει μετά της μητρός του. Διά ταύτα ή Κλειώ άνέβηκεν εις τον θεόν εικόνα, έφ' ής έπέγραψε: «Δέν πρέπει να θαυμάξθι τις το μέγεθος της εικόνας, αλλά την δύναμιν του θεού διότι ή Κλειώ έγκυος ούσα έφερε το βάρος πέντε έτη εν τη γαστρί, έως ου έκοιμήθη εν τψ ιερώ και έγγένετο υγιής».

— Τριστής κόρη. Η Ίθρονική εκ Πελλάνης ήλθεν εις το ιερόν έπιθυμούσα ν' άποκτήσθι τέκνα κοιμηθείσα δ' έντός αυτου είδεν όνειρον. Τη έφάνη, ότι έζήτησεν αυτη παρά του θεού να γείνη έγκυος κόρης, ο δε Ασκληπιός τη είπεν, ότι θα γείνη έγκυος και ότι αν έζήτει και άλλο τι, και τούτο αυτος θα το έκτελέσθι εκείνη δε τψ άπεκρίθη, ότι ουδέν άλλο ζητεί. Αφού δε έγγενεν έγκυος, έφερε το τέκνον εν τη γαστρί τρία έτη, έως ου ήλθε πάλιν προς τον θεόν, ίνα έκτεύσθι περί γέννησεως. Κοιμηθείσα δ' εν τψ ιερώ είδεν όνειρον: τη έφάνη, ότι την ήρώτησεν ο θεός, εάν δέν εξετελεσθησαν, εσα είχε ζητήσει, και εάν δέν ήτο έγκυος περί δε της γέννησεως, είπεν ο θεός, αυτη τίποτε δέν είχε παρακαλέσει, εν φ μάλιστα ο θεός την ήρώτησεν, εάν έζήτει και άλλο τι, διότι και τούτο είχε σκοπόν να το έκτελέσθι. Αφού όμως τώρα ήλθεν, ίνα τον παρα

(1) Έν τψ πρωτοτύπω ολόκληρον το έπιγραμμα είναι έμμετρον.

καλέση ὑπὲρ τῆς γεννήσεως, καὶ τοῦτο, τῆ εἶπε, θὰ τὸ κάμη. Μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν ἡ Ἰουιονική βιαστικῶς ἐκ τοῦ ἀβάτου, καὶ ὅταν ἦτο πλέον ἐκτός τοῦ ἱεροῦ, ἐγέννησε κόρην.

— Ἄνθρωποι ἔχον· παραλύτους πάντας τοὺς δακτύλους τῆς χειρὸς, πλὴν ἑνός, ἦλθε πρὸς τὸν θεὸν ὡς ἱκέτης· θεωρῶν δὲ τοὺς ἐν τῷ ἱερῷ πινακας, ἐφαίνετο ἄπιστος εἰς τὰς ἐν αὐτοῖς ἀναγραφόμενας θεραπείας καὶ κάπως περιεγέλα τὰ ἐπιγράμματα. Κοιμηθεὶς δὲ ἐν τῷ ἀβάτῳ εἶδεν ὄνειρον. Τῷ ἐφάνη ὅτι ἐπαίξεν ἀστράγαλους πλεον τοῦ ναοῦ ἐν ᾧ δὲ ἠτοιμάζετο νὰ ρίψῃ τὸν ἀστράγαλον, παρουσιασθεὶς ἐξαφνα ὁ θεὸς ἐπήδησεν ἐπάνω εἰς τὴν χεῖρά του καὶ ἐξέτεινε τοὺς δακτύλους αὐτῆς· ἐπειτα ἀποβάς τὴν συνέκαμψε πάλιν καὶ ὑπερὸν ἐξέτεινεν ἕνα ἕκαστον τῶν δακτύλων. Ἀφοῦ δὲ τοὺς διώρθωσεν οὕτω ὄλους, τὸν ἠρώτησεν, ἔάν ἀκόμη δὲν πιστεύῃ τὰ ἐπιγράμματα τὰ ἐπὶ τῶν ἐν τῷ ἱερῷ πινακῶν· αὐτὸς δὲ ἀπεκρίθη, ὅτι πᾶ πιστεύει. Ἐπειδὴ ὁμοῦ, εἶπεν ὁ θεός, πρότερον ἀπιστοῦτες εἰς αὐτά, ἐν ᾧ δὲν εἶναι ἀπίστευτα, τοῦ λοιποῦ θὰ ὀνομάζῃσαι ἄπιστος. Ὅταν δὲ ἔγεινεν ἡμέρα, ἐξῆλθε τοῦ ἀβάτου ὑγιής.

— Ἀμβροσία ἐξ Ἀθηνῶν μονόφθαλμος. Αὕτη ἦλθεν ὡς ἱκέτις πρὸς τὸν θεόν, περιερχομένη δὲ κατὰ τὸ ἱερὸν περιεγέλα τινὰ ἐκ τῶν θαυμάτων ὡς ἀπίθανα καὶ ἀδύνατα, τὸ νὰ γίνωνται δηλαδὴ ὑγιεῖς οἱ χωλοὶ καὶ οἱ τυφλοὶ ἰδόντες μόνον ἐν ὄνειρον. Ἀφοῦ δὲ ἐκοιμήθη ἐν τῷ ἀβάτῳ εἶδεν ὄνειρον. Τῷ ἐφάνη, ὅτι παρουσιασθεὶς ὁ θεὸς τῷ εἶπεν, ὅτι θὰ τὴν κάμη ὑγιή ἀντὶ μισθοῦ ὁμοῦ νὰ τῷ ἀφιερῶσθαι αὐτὴ μίαν γουρῶν ἀργυρῶν, ἐνθύμημα τῆς ἀγροικίας τῆς. Ἐπιπὼν ταῦτα ὁ θεὸς ἔσχισε τὸν πᾶσχοντα ὀφθαλμὸν τῆς καὶ ἔχυσεν εἰς αὐτὸν φάρμακόν τι. Ἄμα δὲ ἐξημέρωσεν, ἐξῆλθεν ἡ Ἀμβροσία τοῦ ἀβάτου ὑγιής.

— Παιδίον ἄφωνον· ἦλθε πρὸς τὸν θεόν διὰ νὰ παρακαλέσῃ ὑπὲρ τῆς φωνῆς του· ἀφοῦ δὲ προσέφερε τὴν πρέπουσαν θυσίαν, ὁ ἐκτελῶν ἔργα πυρφόρου τοῦ θεοῦ παῖς προσβλέψας πρὸς τὸν πατέρα τοῦ ἀφώνου παιδός· εἶπεν· ὑπόσχουμαι, ἔάν ὁ υἱός σου γείνη ὑγιής ἐντός ἑτοῦς, νὰ θυσιάσῃς καὶ τὴν εὐχαριστήριον θυσίαν· ὁ δὲ παῖς ἐξαίφνης, ὑπόσχομαι, εἶπεν, καὶ ὁ πατήρ του ἐκπλαγείς τῷ εἶπε νὰ προσφέρῃ καὶ πάλιν τὴν λέξιν· καὶ ἐκεῖνος τὴν προέφερεν, καὶ ἀπὸ τότε ἔγεινεν ὑγιής.

— Πανδάρου ὁ Θεσσαλὸς εἶχε στίγματα ἐν τῷ μετώπῳ. Οὗτος κοιμηθεὶς ἐν τῷ ἀβάτῳ εἶδεν ὄνειρον· τῷ ἐφάνη ὅτι ὁ θεὸς ἔδωκε διὰ ταῖνας τὰ στίγματα του καὶ ὅτι τὸν διέταξεν, ὅταν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ ἀβάτου, ν' ἀφαιρῆσθαι τὴν ταινίαν καὶ νὰ τὴν ἀναθέσθαι εἰς τὸν ναόν. Ὅταν ἐξημέρωσεν, ἐξηγήθη καὶ ἀφῆρσε τὴν ταινίαν, καὶ τὸ μὲν πρόσωπόν του εἶχε καθαρισθῆ ἀπὸ τῶν στίγ-

μάτων, ἀφίερσε δὲ εἰς τὸν ναὸν τὴν ταινίαν ἐφ' ἧς εἶχον ἀποτυπωθῆ τὰ στίγματα.

— Ὁ Ἐχέδωρος, ὅστις εἶχε καὶ αὐτὸς στίγματα ἐπὶ τοῦ μετώπου, ἔλαβε καὶ τὰ τοῦ Πανδάρου. Οὗτος, λαβὼν παρὰ τοῦ Πανδάρου ἅπαντα, ἵνα τὰ ἀναθέσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ εἰς τὸν ναὸν ἐν Ἐπιδαύρῳ, δὲν τὰ ἀνέθηκε κοιμηθεὶς δ' ἐν τῷ ἀβάτῳ εἶδεν ὄνειρον. Τῷ ἐφάνη, ὅτι ἔλθῃ ὁ θεὸς τὸν ἠρώτησεν, ἔάν εἶχε λάβῃ χρηματὰ παρὰ τοῦ Πανδάρου διὰ νὰ τὰ ἀφιερῶσθαι εἰς τὸ ἱερὸν αὐτὸς τῷ ἀπεκρίθη, ὅτι οὐδὲν τοιούτου εἶχε λάβῃ παρὰ τοῦ Πανδάρου, ἀλλ' ὅτι ἔάν τὰ κάμη ὑγιή, θὰ τῷ ἀναθέσθαι μίαν ζωγραφικὴν ἐκόναν. Μετὰ τοῦτο ἔλαβεν ὁ θεὸς τὴν ταινίαν τὴν ἔχουσαν τὰ στίγματα τοῦ Πανδάρου καὶ περιέδεσε δι' αὐτῆς τὰ ἰδικά του τὸν διέταξε δὲ ὅταν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ ἀβάτου, ν' ἀφαιρῆσθαι τὴν ταινίαν, νὰ πλύνῃ τὸ πρόσωπόν του ἀπὸ τῆς κηρῆς καὶ νὰ κατοπτρισθῆ εἰς τὸ ὕδωρ. Ὅτι ἔγεινεν ἡμέρα, ὁ Ἐχέδωρος ἐξῆλθὼν τοῦ ἀβάτου ἀφῆρσε τὴν ταινίαν, ἧτις δὲν ἔφερε πλέον οὐδὲ στίγμα, κατοπτρισθεὶς δὲ εἰς τὸ ὕδωρ εἶδεν ἐπὶ τὸ πρόσωπόν του εἶχε λάβῃ κοντὰ εἰς τὰ ἰδικά του καὶ τὰ στίγματα τοῦ Πανδάρου.

— Ἐυφάνης Ἐπιδαύριος παῖς. Οὗτος πάσχει ἐκ λιθιάσεως ἐκοιμήθη ἐν τῷ ἀβάτῳ· τῷ ἐφάνη δὲ, ὅτι ἔλθῃ ὁ θεὸς τῷ εἶπεν· τί θὰ μοι δῶσῃς ἔάν σε κάμη ὑγιή; Αὐτὸς δὲ τῷ ἀπήντησε, δῶκα ἀστράγαλους· καὶ ὁ θεὸς γελάσας τῷ εἶπεν, ὅτι θὰ παύσῃ τὴν ἀσθενείαν του. Ἄμα δὲ ἐξημέρωσεν, ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἀβάτου ὑγιής.

— Ἄνθρωποι ἦλθε πρὸς τὸν θεόν ὡς ἱκέτις καὶ ἦτο τόσοσιν τυφλός, ὥστε μόνον βλέφαρα ἔχεν, ἐντός δ' αὐτῶν τίποτε δὲν ὑπῆρχεν, ἀλλ' ἦσαν κενά. Τινὲς λοιπὸν τῶν ἐν τῷ ἱερῷ τῷ εἶπαν εὐθύθην, διότι ἐνόμιζεν, ὅτι ἦτο δυνατὸν ν' ἀποκτήσῃ βρασίαν, ἀφοῦ δὲν εἶχε διόλου ὀφθαλμὸν, ἀλλὰ μόνον δύο κοιλότητας. Κοιμηθεὶς δὲ ἐν τῷ ἀβάτῳ εἶδεν ὄνειρον· τῷ ἐφάνη, ὅτι ὁ θεὸς ἔδωκε φάρμακόν τι καὶ ἀνοίξας ἐπειτα τὰ βλέφαρά του τὸ ἔχυσεν εἰς αὐτά. Ὅταν δὲ ἔγεινεν ἡμέρα, ἐξῆλθε βλέπων καὶ μὲ τὰ δύο.

— Ποτήριον. Ἰσηρέτης φέρων σκευὴν ἠρχετὸ εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ὅταν ἐφθασε πρὸς τὸ δεκάστειον, κατέπεσεν ἐγερθεὶς δὲ ἠνοιξε τὸν σάκκον του καὶ παρετήρησε τὰ συντετρυμμένα σκευῆ ἰδὼν δὲ τεθραυσμένον τὸ ποτήριον, ἐξ οὗ ὁ κύριός του συγείθη νὰ πίνῃ, ἐλυπέτο· καὶ καθίσας συνέκλλη τὰ τεμάχια. Ὁδοιπὸρος δὲ τις ἰδὼν αὐτὸ τῷ εἶπε· τί, ὦ ἄθλιε, συγκολληθεὶς ματαίως τὸ ποτήριον; αὐτὸ οὐδὲ ὁ ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἀσκληπιάδης δύναται νὰ τὸ ἱατρύσῃ πλέον. Ἀκούσας ταῦτα ὁ ἰσηρέτης συνήθροισεν· τὰ τεμάχια εἰς τὸν σάκκον καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὸ ἱερὸν· ὅταν δὲ ἐφθασεν ἐκεῖ, ἠνοιξε τὸν σάκκον καὶ ἐξήγαγε τὸ ποτήριον σῶον· καὶ ἀβλαβῆς· καὶ ἀνήγγειλεν εἰς τὸν κύριόν

του τὰ προχθέντα καὶ λεχθέντα· ἐκεῖνος δὲ ἀκούσας ταῦτα ἀφίερσε τὸ ποτήριον εἰς τὸν θεόν.

— Ἀφοῦ εἶχον κοιμηθῆ οἱ ἱκέται ἐν τῷ ἀβάτῳ, ἀισθίτης τις ἀναβάς ἐπὶ δένδρου προσεπάθει νὰ ἱδῇ ἐντός αὐτοῦ καταπεσῶν δὲ ἀπὸ τοῦ δένδρου ἐπάνω εἰς πασσάλους τινὰς ἐπλήγῃσεν ἀμφοτέρους τοὺς ὀφθαλμούς του· εὐρισκόμενος δὲ εἰς κακὴν κατάστασιν καὶ τυφλωθεὶς, καθικετεύσας τὸν θεόν καὶ κοιμηθεὶς ἐντός τοῦ ἀβάτου ἔγεινεν ὑγιής.

— Ὁ Ἐυπίππος ἔφερεν ἐν τῇ γνάθῳ μίαν λόγχην ἐξ ἔτη· ἀφοῦ δὲ αὐτὸς ἐκοιμήθη ἐν τῷ ἀβάτῳ, ἐξαγαθὼν ὁ θεὸς τὴν λόγχην τὴν ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖρας του. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἡμέρα, ἐξῆλθεν ἔχων τὴν λόγχην ἐν χερσὶ.

— Ἄνθρωπος Τορωναῖος ἔχων βδέλλας. Οὗτος κοιμηθεὶς ἐν τῷ ἀβάτῳ εἶδεν ὄνειρον· τῷ ἐφάνη, ὅτι σχίσας ὁ θεὸς διὰ μαχαίρας τὰ στήθη του ἐξῆγαγε τὰς βδέλλας καὶ τῷ τῆς ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖρας, ἐπειτα δὲ πάλιν συνέρραψε τὰ στήθη του. Ὅτε δὲ ἐξημέρωσεν, ἐξῆλθεν ἔχων τὰς βδέλλας εἰς τὰς χεῖρας καὶ ἔγεινεν ὑγιής. Εἶχε δὲ καταπιε αὐτὰς ἀπατηθεὶς ὑπὸ τῆς μητρυῖας του, ἧτις τὰς εἶχε βάλει εἰς τὸ ποτόν του.

— Ἐρμόδικος ὁ Λαμφακηνός παράλυτος καθ' ἕνα τὸ σῶμα. Τοῦτον κοιμηθέντα ἐν τῷ ἀβάτῳ ἠεράπευσεν ὁ θεὸς καὶ τὸν διέταξε νὰ φέρῃ εἰς τὸ ἱερὸν ὅσον ἠδύνατο μεγαλύτερον λίθον· ἐκεῖνος δὲ ἔφερε τὸν πρὸ τοῦ ἀβάτου κείμενον.

— Νικάνωρ χωλός. Ἐν ᾧ αὐτὸς καθήμενος ἦτο ἔκτυπος, παιδίον τι ἀρπάσας τὴν βακτηρίαν του ἔβουγεν· ἐκεῖνος δὲ ἀναστὰς τὸ ἐκυνήγει καὶ ἐκ τούτου ἔγεινεν ὑγιής.

— Ἄνθρωποι ἔθεραπέυθη τὸν δάκτυλον ὑπὸ ἕρω. Οὗτος πάσχειν δεινῶς κατὰ τὸν δάκτυλον τοῦ ποδὸς ὑπὸ τινος ἀγρίας πληγῆς, διέταξε ἡμέραν τινὰ τοὺς ὑπηρέτας του νὰ τὸν φέρωσιν εἰς τὸ ὑπαιθρον καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ ἐπὶ ἔδρας τι· ἐν ᾧ δὲ τὸν κατέλαθεν ὕπνος, οἱ εἰσῆλθόντες ἐκ τοῦ ἀβάτου ἔθεραπέυσαν τὸν δάκτυλόν του διὰ τῆς γλώσσης καὶ ἐπειτα ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ἀβάτον· ἐκεῖνος δὲ ἐξεγερθεὶς τοῦ ὕπνου ἰταίως ὑγιής εἶπεν, ὅτι εἶδεν ὄνειρον· τῷ ἐφάνη, ὅτι νεανίσκος εὐμορφος ἐπέχεε φάρμακόν τι ἐπὶ τῷ δάκτυλόν του.

— Ἀλιέτας Ἀλικός. Οὗτος τυφλός ὡν εἶδεν ὄνειρον· τῷ ἐφάνη, ὅτι προσελθὼν ὁ θεὸς ἠνοιξε διὰ τῶν δακτύλων τὰ βλέφαρά του καὶ εἶδεν ὁ Ἀλιέτας πρῶτον τὰ δένδρα τὰ ἐν τῷ ἱερῷ. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἡμέρα, ἐξῆλθεν ὑγιής.

— Ἡρακλῆς Μυτιληναῖος. Αὐτὸς δὲν εἶχε τρίχας εἰς τὴν κεφαλὴν, ἀλλ' εἰς τὸ γένειον παμύλλας ἀισχυρόμενος δὲ διότι κατεγλάτο ὑπὸ τῶν ἀλλῶν, ἐκοιμήθη ἐν τῷ ἱερῷ· ὁ δὲ θεὸς χρίσας διὰ φαρμάκου τὴν κεφαλὴν του ἔκαμψε νὰ ἔχη τρίχας.

— Θύσων Ἐρμιονεὺς παῖς, τυφλός. Ἐν ᾧ αὐτὸς ἦτο ἔκτυπος, κύων ἐκ τῶν ἐν τῷ ἱερῷ ζώντων ἔθεράπευε τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ ἔγεινεν ὁ Θύσων ὑγιής.

Ο ΚΑΚΟΣ ΖΟΥΑΒΟΣ

Ὁ σιδηρουργὸς Λώρης ἐσπέραν τινὰ δὲν ἦτο εὐχαριστημένος.

Συνήθως, μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας, ἀμὰ τῆ δύσει τοῦ ἡλίου ἐκάθητο ἐπὶ ἑδωλίου τινός πρὸ τῆς θύρας του, ὅπως ἀπολαύσῃ τῆς ἡδίας ἐκείνης ἀναπαύσεως τῆς μετὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν θερμότητα τῆς ἡμέρας, πρὶν δὲ δώσῃ τὴν ἀδειαν εἰς τοὺς ἐργάτας του ν' ἀπέλθωσιν, εἶπε μετ' αὐτῶν ποτήριά τινα δροσεροῦ ζύθου. Ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ὁ γέρον ἐμεινεν ἐν τῷ σιδηρουργεῖο του μέχρι τῆς ὥρας τοῦ δείπνου, καὶ τότε δὲ ὡσεὶ ἄκων ἐκάθησεν εἰς τὴν τράπεζαν. Ἡ γραῖα σύζυγος βλέπουσα αὐτὸν οὕτω διελογίζετο.

— Τι γὰρ; τί ἔπαθε κ' εἶνε ἔτσι; Μὴν τοῦ φερᾶν καμμιὰ κακὴ εἶδησι ἀπὸ τὸ στρατὸ καὶ δὲ θέλει νὰ μοῦ τὴν πῆ; Μὴ μὰς ἀρρώστησε τὸ παιδί μας;

Ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα νὰ τὸν ἐρωτήσῃ, καὶ ἠρκεῖτο μόνον καταστέλλουσα τὰς θορυβώδεις διαγῆσεις τριῶν ξανθομάλλων παιδιῶν, τὰ ὅποια ἐγγέλων περὶ τὴν τράπεζαν καταδροχθίζοντα τὸ φαγητόν των.

Ἐπὶ τέλους ὁ σιδηρουργὸς ἀπάθησε τὸ πινάκιον τοῦ ὀργίλιος:

— Ἄχ! οἱ τιποτένιοι!

— Μὲ ποῖον εἶσαι θυμωμένος, Λώρη μου; ἔλα πῆς μοῦ το.

Τότε ἐξεραγῆ τοῦ γέροντος ἡ ἀγανάκτησις.

— Βίμαι θυμωμένος μ' αὐτοὺς τοὺς πέντε ἐξῆ ἀρχεῖους ποῦ βλέπω νὰ κυλιούνται ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὡς τὸ βράδυ 'ς τοὺς δρόμους ἔντυμένοι σὰν Γάλλοι στρατιῶται. Κι' ὅσο συλλογίζομαι πᾶς γυρνῶν ὀπίσω κάθε μέρα τέτοιοι ψευτικοὶ Ἀλσατοὶ! . . . Μὰ τί διάβολο ἔπαθαν κι' ἐκατάντησαν ἔτσι;

Ἡ μήτηρ προσεπάθησε νὰ τοὺς υπερασπίσῃ.

— Τί τὰ θέλεις, καυμένη Λώρη, νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθειαν, δὲν φταίουν κι' αὐτὰ τὰ κακόμοιρα τὰ παιδιά. Εἶνε τόσο μακρὰ ἡ Ἀλγερία ποῦ τὰ στέλνουν, 'ς τὴν Ἀφρική! . . . Ποοῦνε τὸν τόπο τοὺς ἐκεῖ κάτω καὶ τὰ πιάγει λαχτάρα νὰ ξαναγυρῶσιν πίσω, νὰ μὴν εἶνε παιὰ στρατιῶται. Ὁ Λώρης κατ'ἤνεγκεν ἰσχυρὸν γρόνθον ἐπὶ τῆς τράπεζης.

— Σώπα, γυναῖκα, σώπα! . . . σεις αἱ γυναῖκες τίποτε δὲν νοιάθετε. Μέρα νύχτα μὲ τὰ παιδιά, ἔχοντας 'ς αὐτὰ κάθε ὥρα τὸν νοῦ σας τὰ

βλέπετε όλα τα πράγματα μικρά σαν τα μωρά σας... Μά εγώ σου λέγω πως αυτοί είναι τιποτένιοι, προδότες, άρνησται της πατρίδας και πως αν για κακή του μοίρα και ο δικός μας ο Παύλος κάνει μια τέτοια άτιμία, έτσι που με λέν Γεώργη Λώρη, και ύπηρέτησα έφτά χρόνια 'ς τ'ο μηχανικό, σου λέγω πως θα τον πετακόψω.

Και τρομερός ο σιδηρουργός έδειχνε την μακράν κυνηγετικήν μάχαιραν, ήτις εκρέματο εις τον τοίχον υπό την εικόνα του υιού του, εικόνα γραφείσαν εκεί κάτω έν 'Αφρικη' άλλ' ιδών την τιμίαν εκείνην μορφήν, την ήλιοκαή, κατεπραύνηθη διά μιὰς και ήρξατο γελών.

— Τι κουτός πούμαι και θυμόνω! Σάν να 'μπορη να περάση από τον νου του Παύλου μου να γείνη Πρώσσο, αυτός που 'ς τον καιρό του πολέμου έσκότωσε τόσους!

Έπί τή ιδέα ταύτη αποβαλόν πᾶσαν άθυμιαν, ο γέρον Λώρης έφαγε με όρεξιν, μετέθη δέ μετ' όλίγον εις τ'ο ζυθοπωλείον όπως κενώση δύο τρία ποτήρια ζύθου.

Τώρα ή σύζυγός του είνε μόνη. Άφου κατέκλινε τά τρία μικρά της, τά οποια άκούονται αναπνέοντα έν τῷ παρακειμένῳ δωματίῳ, ως νεόσσια ύπνώττοντα, λαμβάνει τ'ο ράψιμόν της και καθήσασα πρό τῆς θύρας προς τ'ο μέρος του κήπου άρχίζει να έμβαλόνη. Από καιρού εις καιρόν στεναίξει και σκέπτεται καθ' έαυτήν:

— Ναι, είνε τιποτένιοι, είνε προδότες... άς τους πούν ό,τι θέλουν! Μά ή μάνας τους θα χαρούν ή καυμέναις που θα τους 'δούν.

Αναμνησκαται του καιρού καθ' έν ο υιός της, πριν απέλθη εις την 'Αλγερίαν, ήτο εκεί τοιαύτην ώραν, περιποιούμενος τ'ο κηπάριον. Παρατηρεί τ'ο φρέαρ όπου ήρχετο όπως γεμίση τ'ο ποτιστήριον, φορών βλουζάν, και έχων μακράν την κόμην, την ωραίαν εκείνην κόμην, ήν τῷ έκοψάν εϋθύς άμα κατετάχθη εις τ'ο σύνταγμα των ζουάδων.

Αίφνης ανατριχιάζει. Η μικρά θύρα του κήπου, ή προς τους άγρους βλέπουσα, ήνοιχθη. Οι κύνες δέν ύλάκησαν. Έν τούτοις ο εισελθών βαδίζει λαθραίως παρά τον τοίχον ως κλέπτης, κρύπτεται όπισθεν των κυψελών.

— Καλησπέρα, μάνα!

Ο Παύλος είνε ενώπιόν της, έν άταξία έχων την στολήν αυτού, κατησχυμένος, τεταραγμένος. Ο άθλιος επανήλθεν εις τον τόπον του μετά των άλλων, από μιὰς δέ ώρας περιφέρεται περί τῆς οικίας αναμένων ν' αναχωρήση ο πατήρ του όπως εισέλθη. Η γηραιά μήτηρ αισθάνεται ότι πρέπει να τον επιπλήξη, αλλά δέν έχει τ'ο θάρρος. Παρήλλα τόσος καιρός άφ' ότου δέν τον έφίλησε! Έκτός δέ τούτου και ο υιός φέρει τόσα πειστικά έπιχειρήματα ότι απέθυμωσε πολύ τον τόπον, τ'ο σιδηρουργείον, ότι δέν έβαστούσε πλειά να ζή

μακρυάτων, και κοντά σ' αυτά ή πειθαρχία έγινε αυστηρότερη και οι άλλοι στρατιώται τον έφώναζαν Πρώσσο διά την διαφορετικήν προσηγορίαν που είχε 'σαν 'Αλαστός. » Πάν ό,τι λέγει τ'ο στενεί αυτη. Και μόνον βλέπουσα αυτόν πειθετα συνομιλούντες έμθαίνουσιν εις χαμηλήν αθώωση. Τα μικρά άφυπνισθέντα τρέχουσι γυμνόποδα, με τ'ο υποκάμισον, διά να φιλήσουν τον μεγάλον των αδελφόν. Η μήτηρ τῷ προσφέρει να φάγη, αλλά δέν έχει όρεξιν. Διψά όμως πολύ και πίνει άπληστως νερόν μετά τον ζύθον και τον λευκόν οίνον έν μετά των άλλων κατακόρως συνέπει από τῆς πρωίας εις τ'ο κατηλείον.

Αίφνης βήματα άκούονται εις την αυλήν. Ο σιδηρουργός επανέρχεται.

— Παύλο, να ο πατέρας σου!... Γρήγορ κρυψου για να εύρω καιρό να του μιλήσω, να σ' πω... και ώθει αυτόν όπισω τῆς μεγάλης κ' γυλλοπλάστου θερμάστρας, έπειτα δ' επαναλαμβάνει τ'ο ράψιμόν της, με τρεμούσας χείρας. Δυστυχώς τ'ο πιλίκιον του ζουάδου εμεινεν έν τῆς τραπέζης: τούτο δέ πρώτον βλέπει ο Λώρη άμα εισελθών. Βλέπει και την ώχροτητα τῆς μητρός, την άμυχανίαν της... Έννοεί τά πάντα βροντώδους και παραφόρως άρπάσας από τῷ πόχου την σπάθην του όρμα προς την θερμάστραν όπου ο ζουάδος πτήσασαν, πελιδνός, διά μιὰς σπ' ελθών έκ τῆς μέτης, στηρίζεται εις τον τοίχον έκ φόβου μη πέση.

— Ο Παύλος είν' εδώ!... λέγει δέ σιωπῆς βροντώδους και παραφόρως άρπάσας από τῷ πόχου την σπάθην του όρμα προς την θερμάστραν όπου ο ζουάδος πτήσασαν, πελιδνός, διά μιὰς σπ' ελθών έκ τῆς μέτης, στηρίζεται εις τον τοίχον έκ φόβου μη πέση.

— Ο Παύλος είν' εδώ!... λέγει δέ σιωπῆς βροντώδους και παραφόρως άρπάσας από τῷ πόχου την σπάθην του όρμα προς την θερμάστραν όπου ο ζουάδος πτήσασαν, πελιδνός, διά μιὰς σπ' ελθών έκ τῆς μέτης, στηρίζεται εις τον τοίχον έκ φόβου μη πέση.

— Α! σύ του, είπες νάλλη... "Αν είν' έτσι, καλά, άς πάγη να κόμηθη. Αύριον θα δά ο θα κάμω.

Και δρᾶττεται άπριξ του βραχιονός του, κ' κρέματα άπ' αυτού όλολύζουσα. Έν τῆ οικίᾳ του δωματίου των, τά παιδία κλαιουσιν άκούοντα τάς φωνάς ταύτας τάς μεστές όργῆς κ' δακρύων, τάς τόσον παρηλλαγμένας ώστε δη αναγνωρίζουσιν αυτάς πλέον... Ο σιδηρουργός σταματά, και άτενώς θεωρών την γραιάν σύζυγον.

— Α! σύ του, είπες νάλλη... "Αν είν' έτσι, καλά, άς πάγη να κόμηθη. Αύριον θα δά ο θα κάμω.

Την έπαύριον ο Παύλος άφυπνισθείς από ύπνου βαρέας, πλήρους έφιαλτών και τρομερών όνείρων, είδεν έαυτόν έν τῷ θαλάμῳ τῆς παιδικῆς ηλικίας:

Διά μέρος των μικρών παραθύρων, των υπ' αιγοκλήματος άνθισμένου περιεστερμένων διήρηται ο ήλιος θερμός, πρό πολλού ανατείλας. Κετω, αί σφύραι ήχούσιν επί του άκμονος... Η μήτηρ είνε παρά τ'ο προσκεφάλαιόν του, δέν απέλειπεν αυτόν καθ' όλην την νύκτα, φοβούμενη την όργην του άνδρός της. "Αλλ' ό,τι ε' γέμ

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Υπάλληλος έμπορικού φέρει βαρύν λογαριασμών εις την Κυρίαν Ν' διζ να πληρωθη.

— Και πως, λέγει ή Κυρία εξετάζουσα αυτόν, δέν έχετε λάβει τίποτε!

— Με συγχωρείτε, Κυρία, έλασα προχθές μόνον ένα μπάτσο από τον Κόριον, γιατί του έπαρουσίασα τον λογαριασμόν να μάς πληρώση!

Ο Άγαθόπουλος είνε ύπηρέτης. Προχθές φέρει εις τον κύριόν του ζεύγος ύποδημάτων, όλως διόλου άνομοίων.

— Τι ύποδηματ' μόδεςρες εδώ; λέγει ο κύριος; δέν βλέπεις, καυμένη, πως είνε άταρταστα;

— Τ'ο βλέπω, αφέντη! μά κι εγώ δέν 'ξέρω τί συμβαίνει; δέν είνε μόνον αυτά που είνε άταρταστα; και τ'ο άλλο ζευγάρι που έχω έξω κι' εκείνα έτσι είνε, τ'ο ένα διαφορετικό από τ'ο άλλο!

— Άλέκο, κύταξε μή 'βγῆς έξω από την πόρτα, να μη σε κτυπήση καμμία άμαξα, έλεγεν ή κυρία Δ' εις τον μικρόν υιόν της.

— Έννοιά σου, μαμά, θα καθήσω εδώ εις την αυλή. Μετά τ'ινα λεπτά ή κυρία βλέπει τον μικρόν άντάρτην παίζοντα εις τον όρμον.

— Άλέκο, δέν σου είπα να μη 'βγῆς έξω άπ' την πόρτα; τού φωνάζει με θυμόν ή μητέρα.

— Μά δέ 'βγήκα άπ' την πόρτα, μαμά, επήδησα άπ' τον τοίχον τῆς αυλής!

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Την άρίστην πολιτείαν δυνάμεθα να γνωρίσωμεν καθ' έν τρόπον και την άρίστην γυναικα — έκ τού ότι ουδείς διμλει περί αυτης.

Ο χειρότερος δούλος δέν είνε ο ύποτασσόμενος εις δεσπότην, άλλ' ο ύποκείμενος εις την ίδίαν αυτού άμάθειαν, τον ίδιον έγωισμόν και την ίδίαν πονηρίαν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Η μεγίστη σιδηροδρομική εταιρία του κόσμου είνε ή των σιδηροδρόμων τῆς Πενσυλβανίας έν 'Αμερικῆ, εισπράττασα κατά τ'ο παρελθόν έτος 537 εκατομμύρια φράγκων. Έν 'Αγγλία ή « Εταιρία του Λονδίνου και των βορειοδυσιμικών επαρχιών » εισπράττε 300 εκατομμύρια, έν Γαλλία δέ ή « Εταιρία Παρισίαν Λυώνος και Μεσογείου » 350 εκατομμύρια.

Κατά την γενομένην τελευταίαν άπογραφήν έν 'Αγγλία υπάρχουν έν τῆ χώρα ταύτη ιερεῖς των διαφό-

κατεκλήθη. Άχρι τῆς πρωίας εξηκολούθησε βηματίζων έν τῆ οικίᾳ, κλαιών, στεναζών, άνοιγών και κλείων τά έρμάρια. Τώρα εισέρχεται εις τ'ο δωμάτιον του υιού του, σοβαρῶς, ένδεδυμένος ως διά ταξείδιον, πλατύγυρον πύλον φορών επί κεφαλῆς, και στερρόν κρατῶν όρεινού βάκτρον, σιδηροῦν εις τ'ο άκρον. Προχωρεῖ εϋθύ προς την κλινήν.

— Έλα! Έπάνω!... σήκω!

Ο υιός του τεταραγμένος πειράται ν' αναλάβη την στολήν του ζουάδου.

— Όχι αυτά... είπεν ο πατήρ αυστηρῶς.

Η δέ μήτηρ μετά δειλιάς:

— Μά δέν έχει άλλα ρούχα, Λώρη μου.

— Δός του τ'ο δικά μου... Έμένα δέν μου χρειάζονται πλειά.

Ένώ ένδύεται ο υιός, ο Λώρης διπλώνει επίμειλως την στολήν του ζουάδου, τ'ο μικρό άντερι, τ'ο πλατύ κόκκινο βρακί και άποτελέσας τ'ο δέμα άνατῶ από του λαιμού του την έκ λευκοσιδήρου στενήν θήκην, έν η περιέχεται τ'ο φύλλον πορείας.

— Τώρα άς καταιδούμε κάτω, είπε, και οι τρεις κατέβησαν εις τ'ο σιδηρουργείον ουδέν εισόντες... Ο φυσητήρ αναπνέει βαρέως: πάντες είνε εις τ'ο έργον. Έπαναβλέπων τ'ο σιδηρουργείον εκείνο, τ'ο οποιον τ'οσάκις άνελογίσθη εκεί κάτω έν 'Αφρικῆ, ο ζουάδος αναμνησκαται των παιδικών του χρόνων δτε έπαιζε εκεί μεταξύ τῆς θερμάτης τῆς όδοῦ και των σπινθήρων του μεγάλου πυραύνου, αλτινες άνεπήδων σπινθηροβόλοι επί τῆς μάσης ασβόλης. Σφοδρά δέ συγκίνησις καταλαμβάνει αυτόν, και πάθος προς αίτησιν συγγνώμης του πατρός του, άλλ' ύψώσας τούς όφθαλμούς συναντᾶ άδυσώπητον τ'ο βλέμμα του.

Έπί τέλους ο σιδηρουργός άποφασίζει να βηλήση.

— Παιδί, λέγει, να τ'ο άμμῶνι, να τ'ο σφύρια... όλα 'δικά σου είνε... Κι' αυτά 'δικά σου, επιλέγει δεικνύων τ'ο κηπάριον άπερ διαφαινεται εις τ'ο βάθος πλήρης ήλιου και μελισσών διά μέσου των καπνισμένων παραστάδων τῆς θύρας... Τά μελισσια, τ' άμπέλι, τ'ο σπίτι, όλα 'δικά σου... Άφου 'θυσιάσες την τιμή σου γ' αυτά τά πράγματα, φύλαγέ τα κέν... Από τώρα σύ είσαι αφέντης εδώ μέσα. Έγώ φεύγω... Χρωστάς πέντε χρόνια 'ς την Πατρίδα, πάγω να τ'α πληρώσω γ'ω για σένα!

— Λώρη, Λώρη, που πᾶς; άναφωνεί ή δύστηνος γραιά.

— Πατέρα! άναφωνεί έκτετυκίως ο υιός.

— Άλλ' ο σιδηρουργός απήλθεν ήδη, ταχέως βαδίζων, ουδ'ε στρέφών όπισω την κεφαλήν.

Έν Σιδη-βέλ-Αβίς, εις τ'ο τρίτον σύνταγμα των ζουάδων από τ'ιγων ήμερών εύρίσκεται κατατεταγμένος έβαλοντής πενήτηκοντα πέντε έτών. (Alphonso Daudet) A. Π. Κ.

ρων θερηκευμάτων 35,325, δικασταί και δικηγόροι 17,386, ιατροί 22,936, καθογηται και διδάσκαλοι 171,831, υποκριται θεάτρων 4,565, φωτογράφοι 6, 661.

Οι κάτοικοι της Γης του Πυρός. Ο δόκτωρ Hyades, Ιατρός του γαλλικού ναυτικού, έπεφορτίσθη ως μέλος της εις το ακρωτήριον Χερν αποστολής, όπως προβή εις παρατηρήσεις επί των κατοίκων της χώρας εκείνης. Η έκθεσις ην υπέβαλεν εσχάτως εις την Ακαδημίαν των επιστημών, περιέχει σπουδαιότητα μελέτην περί των ήθων των Ιθαγενών της έρημου εκείνης χώρας. Καθ' έκαστην μία ή δύο οικογένειαι αυτών μετέβαινον εις επίσκεψιν των μελών της αποστολής, δεικνύοντες ζωηρότατον ενδιαφέρον δι' όλα περί αυτούς έθλεπον τελούμενα. Ο κ. Hyades ήδυνήθη να προβή εις πολλάς ανθρωπολογικάς έρεύνας, λαμβάνων σχεδιογραφήματα και φωτογραφίας. Άνδρες τε και γυναίκες προσεφέροντο ευχαρίστως εις πάσαν αυτού έρευναν. Οι κατοικοῦντες εν τη χώρα εκείνη διάφοροι λαοί έχουσι την αυτην γλώσσαν, ήτις έμιας προς ουδεμίαν των γνωστών συγγενείαι. Η αριθμησις αυτών δεν υπερβαίνει τον αριθμόν 3, πέραν του οποίου μεταχειρίζονται τας λέξεις: διάφορα, πολλά, όπως φανερώσων την ιδεάν του αριθμού. Ο στολισμός αυτών, έγκειται εις λευκόν και ερυθρόν χρώματισμόν του τε προσώπου και της κόμης. Η δε ριμάτωση δεν εινε παρ' αυτοίς συνηθής. Τα κοσμήματά των εινε περιδέραια εξ άστράκων ή όστών πτηνών, εκ λάριδος δερμάτων, αντι βραχιονίων. Αι γυναίκες, φιλάρσικοι ως πανταχού, φέρουσι πλείονα ή οι άνδρες κοσμήματα. Ο μνηστισμός αυτών συνίσταται εις άπλούν δέρμα φώκης ή ενυδρίδος, ερριμμένον από των ώμων και δεδεμένον κατά τον λαιμόν. Οι κάτοικοι εινε γενικώς ραιδροί, εθθυμοι, άστατοι, αλλά μάλλον κρηφίνοες, ουδεν δέ μουσικόν όργανον έχουσιν. Η τροφή αυτών συνίσταται εκ κρέατος φαλαίνης, φώκης, θαλασσίων πτηνών, συνηθέστερον δέ εξ εχθρών, θαλασσίων έχινων και όστράκων. Τους έχθους και το θήραμα τρώγουσιν ήμιεψημένα, πίνουσι δέ καθαρόν ύδωρ. Την αλιείαν μετέρχονται αποκλειστικώς αι γυναίκες, επίσης και την συλλογήν των όστράκων, και την κατασκευήν των καλάθων και λεπτών σχοινίων εξ ίνων δένδρων και νεύρων φαλαίνης. Νεκρικός τελετός δεν έχουσι. Οάπτουσι τα πτώματα παρά της κατοικίας των εις λάκκους άβαθες και βραδυτερον καιουσι τα όσα. Εξ όσων δέ οι γάλλοι άπεσταλμένοι ειδον κατά το διάστημα της εκεί διαμονής των, συμπεραίνουσιν ότι οι λαοί εκείνοι ουδεμίαν έχουσιν εξωτερικήν λατρείαν.

Συνέπειαι της τομής του Σουεζιου Ισθμού. —Τό μεταξύ των Ινδιών και Ευρώπης έμποριον εδιπλασιάσθη από της τομής του Ισθμού, ήτοι από δεκατριών ετών. Πρά αυτης υπήρχον μόνον δύο θαλάσσιαι ταχυδρομικαι υπηρεσίαι, η αγγλική και η γαλλική, διακοπτόμεναι εν τώ Ισθμώ και υποκειμεναι ως εκ τούτου εις υπερόχρους δαπάνας μεταφοράς. Ηδη κατά μήνα διέρχονται την διώρυγα τεσσαράκοντα επτα ταχυδρομικά ατμόπλοια μεγάλης ταχύτητος. Άλλοτε ιστιο-

φόρον, λαμβάνον φορτίον βάμβακος εν τω των λιμένων της Ινδικής υπεβάλλετο εις πολυμύθη πλούν άνόδου και καθόδου, διά της Ευέλπιδος. Άκρας, διαρκούντα πλέον του έτους. Έφερει δι το φορτίον αυτου εις Λιθερπούλ, εθεν παρελαμβάνον αυτό οι βιομήχανοι της Μαγγεστρίας, και αφού μετέτρεπον εις υφάσματα ή νήματα το απέστειλλον αυθις, κατά μέγα μέρος τουλάχιστον, εις τας άποικίας, και ιδίως εις τας Ινδίας. Ουτω δέ από της στιγμής, καθ' ην ο Ιθαγενής της Βομβάης επώλει τον άκατέργαστον αυτου βάμβακα, άχρι της ημέρας καθ' ην ο έμπορος της Μαγγεστρίας εξεποίη τα εκ του βάμβακος εκείνου υφάσματα, σπουδαία ποσά, εδαπανώντα εις τόκους, εις προμηθείας, εις ναύλους και εις ασφαλείας. Τώ 1879, μέλος τι του αγγλικού κοινοβουλίου έλεγεν: "Ηδη, ένεκα της σουεζιου διώρυγος, τα έμπορευματα των Ινδιών δεν δαπάνω πλέον του μηνός όπως φθάσωσιν εις Ευρώπην. Έχομεν δέ το παραδειγμα Αγγλου εργοστασίου οστις, αγοράσας εκ Βομβάης βάμβακα εις τριμήνω προθεσίμια, ένησε και υφάγεν αυτον εν Αγγλία, απίστειλε δέ τα εξ αυτου υφάσματα εγκαίρως εις Βομβάην, όπου πώλησας αυτα επλήρωσε διά των εκ της πώλησεως αυτων εκπραχθέντων χρημάτων τας διά την αγοράν του βάμβακος εκδοθείσας συναλλαγματικάς τω, διεξαγαγών ουτω σπουδαίαν έμπορικην εργασία άνευ κεφαλαίων. Το Δελτίον του υπουργείου των Δημοσίων έργων ανέφερεν εσχάτως το ήη γεγονός: Τα ασφάλιστρα των διά της σουεζιου διώρυγος διερχομένων έμπορευμάτων εινε και εν τοις εκατόν ελάσσονα των πληρονομένων των διά του ακρωτηριου της Ευέλπιδος. Άκρα διερχομένων. Η διαφορά αυτη, η αναλογουσα προς δέκα φράγκα κατά τόννον, καλυπτει άκρωτως τα διόδια της διώρυγος, και ουτω μιν άκέραια ή εκ των τόκων των άπασχολουμένων κεφαλαίων προκύπτουσα οικονομία. Τα εκ των ασφαλίστρων κέρδη ταυτά, αυτη ή ελάχιστη ωφέλεια του ένος τοις εκατόν, ην έχουσι ο η έφοπλιστής και ο έμπορος εκ μόνης της επί των έμπορευμάτων ασφαλείας, εινε σπουδαιότατη, αν ληθώσιν υπ' όψει η ασφαλεία και η ταχύτης των διαπορθμευσεών και αι κατάστρόφαι εις ης υπέκειντο τα παρακάμπτοντα το Ακρωτήριον των Τρικυμίων πλοία.

Ο πληθυσμός της Ηγεμονείας της Σάμου αναβιβάζεται εις 39,108 κατοίκους, ος πρόσθεν και 13,500 Σαμιούς κατοικοῦντας τα παράλια της Μικρής Ασίας. Αι πρόσδοι της ήγεμονείας προϋπελόγηθησαν εν έτει 1883 εις 3,304, 584 γρόσια και δι' δαπάναι εις 3,700,000, ή αίς ο φόρος της προς τον Σουλτάνον υποτίμιας 400,000.

Έν Αθήναις, εκ του τυπογραφείου Ανδρέου Κορομηλά 1884, — Β' 761.